

HJEM TIL OS

VENSKABSFAMILIER TIL
BØRN I UDSATTE POSITIONER

SLUTEVALUERING 2024

Red Barnet

 **Social
Respons**

Projektet er støttet af:

VELUX FONDEN

INDHOLD

BAGGRUND, FORMÅL OG INDHOLD	7
KORT OM EVALUERINGEN	12
RESULTATER OG VURDERING AF INDSATSEN	15
MÅLGRUPPER, MOTIVATION OG BEHOV	18
OPSTART OG MATCHPROCES	24
FORLØB OG UDVIKLING AF RELATIONER	31
STØTTE, OPFØLGNING OG SPARRING UNDERVEJS	41
VÆRDISKABELSE FOR BARNET	45
VÆRDISKABELSE FOR DE BIOLOGISKE FAMILIER	60
VÆRDISKABELSE FOR FRIVILLIGE VENSKABSFAMILIER	66
PARTNERSKABET – RESULTATER OG ERFARINGER	70
OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER	84
BILAG	86

INTRODUKTION

Hjem til Os er et metodeudviklingsprojekt, skabt gennem et partnerskab mellem Red Barnet og Københavns Kommune. Det er et frivilligt tilbud til børn i udsatte positioner, der modtager støtte fra Socialforvaltningen. Projektet udspringer af en grundtanke om, at det civile og det kommunale Danmark sammen kan udvikle innovative og bæredygtige løsninger på sociale udfordringer. Fokus er rettet mod børn, som kan drage fordel af at blive tilknyttet en frivillig familie, der aktivt engagerer sig i barnets liv og tilbyder opbakning og omsorg.

Det overordnede formål med Hjem til Os er at styrke målgruppens netværk, udvikling og trivsel ved at skabe synergi mellem kommunale indsatser og civilsamfundets fællesskaber. Projektet understreger betydningen af en stabil og tæt voksenrelation som en central beskyttelsesfaktor. Derfor arbejder projektet konkret på at sikre, at børn opnår stabile forbindelser til ressourcestærke voksne. Samtidig håber man på, at barnets forbedrede trivsel og den helhedsorienterede tilgang vil have positive virkninger for barnets egen familie.

Projektet sigter desuden mod at generere ny viden om, hvordan kommunens arbejde kan suppleres gennem ressourceopbyggende

civilsamfundstilbud. Dette kan bidrage til mere systematisk og effektivt samarbejde mellem kommuner og civilsamfund om indsatser for børn og unge i udsatte positioner. Gennem projektet udvikles metoder og redskaber, der på lang sigt og i forskellige sammenhænge kan styrke samarbejdet mellem kommuner og civilsamfundsaktører om støtte til børn, unge og familier i udsatte positioner.

Projektet er gennemført i perioden 2020-2024. I perioden er 81 børn blevet tilmeldt indsatsen og 90 venskabsfamilier er rekrutteret, hvilket foreløbigt har mundet ud i 57 matchede forløb. De mange match, og den betydelige positive oplevelse blandt børn, familier og frivillige, understreger, at projektet har formålet at etablere et vellykket koncept med stor relevans for målgruppen.

Denne evalueringsrapport, udarbejdet af SocialRespons, udgør slutevalueringen af projektet. Rapporten baserer sig på et omfattende datagrundlag bestående af dybdegående interviews, spørgeskemadata, logbøger, interne evalueringer og mere.

Evalueringsformålet er at sammenfatte og formidle projektets viden, læring og resultater, og samtidig pege på opmærksomhedspunkter og udviklingspotentiale til gavn for fremtidigt arbejde.

OPSUMMERING AF HOVEDPUNKTER

Datagrundlag

Evalueringen af Hjem til Os baserer sig på kvantitative og kvalitative data, der er indsamlet blandt partnerskabets repræsentanter, biologiske familier og frivillige venskabsfamilier i perioden 2020 - 2023.

Kvantitative data stammer fra spørgeskemaer udfyldt af de biologiske forældre ved barnets opstart og afslutning af forløb. Kvalitative data er indsamlet gennem interviews. Hertil kommer data indhentet gennem bl.a. workshops med projektgruppe og frivillige, interne evalueringer, venskabsfamiliernes logbøger, referater af børnesamtaler mm.

Partnerskab og værdiskabelse

- I projektet er der blevet etableret et succesfuldt tværsektorielt partnerskab mellem Københavns Kommune og Red Barnet omkring indsatsen i Hjem til Os, som kan danne grundlag for et langsigtet samarbejde om børn, unge og familier i udsatte positioner.
- Indsatsens partnere ser begge en stor værdiskabelse af indsatsen, der understøtter familierne som helhed og supplerer den kommunale indsats, familierne modtager.

- Som et væsentligt resultat af projektet er der således også allerede indgået aftale om en forankring af indsatsen i Københavns Kommune for årene 2024-2027.

Matching og forløb

- Der er ved projektets afslutning blevet matchet 57 børn.
- Både børn, forældre og venskabsfamilier har været glade for indsatsen, og en stor andel ønsker at fortsætte relationen efter forløbenes formelle afslutning, hvilket vidner om vellykkede match og succesfulde forløb.

Positive virkninger af indsatsen

- Børnene ser frem til og nyder besøgene hos deres venskabsfamilier.
- Forældrene vurderer, at indsatsen positivt påvirker deres barns trivsel, selvværd og selvtillid. Indsatsen åbner for nye vigtige relationer, og giver barnet et frirum til at være sig selv. Besøgene udvider barnets horisont, bidrager til dets almindelse og udvikling af kompetencer samt fremmer skoletrivsel.

OPSUMMERING AF HOVEDPUNKTER

- Forældrene oplever også selv positive effekter af indsatsen. Fx oplever de at få et pusterum samt mulighed for at se deres barn i et nyt lys.
- Venskabsfamilierne oplever, at indsatsen bidrager med meningsfuldt samvær i familien, ligesom de oplever glæde og tilfredsstillelse ved at kunne gøre en forskel.

Fagpersonalets blik på indsatsen

- Kommunens fagpersonale viser begejstring for indsatsen.
- Henvisningsopgaven harmonerer godt med deres øvrige arbejde og kræver en lav ressourceindsats.
- Fagpersonalet vurderer, at den grundige og hurtige matchproces fremmer brugen af tilbuddet, og at en kontinuerlig opdatering af kommunale enheders viden om indsatsen fremadrettet vil kunne bidrage til øget kendskab og henvisninger.

BAGGRUND, FORMÅL OG INDHOLD

KORT OM HJEM TIL OS

BAGGRUND

Hjem til Os står på et solidt fundament i form af Red Barnets tidligere Venskabsfamilieprogram for børn i udsatte positioner. Programmet havde sin oprindelse efter 2. verdenskrig, hvor udenlandske børn fra krigshærgede lande i Europa kom på ophold hos frivillige danske familier. Sidenhen ændrede indsatsen sig til at hjælpe danske underernærede børn, primært fra storbyerne, der fik tre uger på landet - de såkaldte ferie børn. Indsatsen har senere valgt at fokusere på børn af enlige forældre med et svagt netværk, som besøgte en frivillig venskabsfamilie min. 6 gange om året. Med Hjem til Os var turen kommet til at afprøve indsatsen i forhold til hverdagsmøder og børn, der modtager kommunal støtte.

FORMÅL

I Hjem til Os kobles børn i udsatte positioner sammen med frivillige venskabsfamilier, som de besøger ugentligt igennem minimum et år. Formålet med besøgene er, at børnene får et frirum fra hverdagen i en udfordret familie. Følelsen af at blive valgt til og ugentligt at være en del af hverdagsaktiviteterne hos en venskabsfamilie giver børnene et indblik i hverdagen hos andre familier og forventes at kunne spille positivt ind på fx børnenes trivsel, selvværd, selvbillede og sociale kompetencer.

MÅLGRUPPE

Projektets primære målgruppe er børn i alderen 5-13 år, der har en sag i Socialforvaltningens Borgercenter Børn og Unge og er udfordrede af forskellige årsager. Der kan fx være tale om enlige forældre, der står udenfor arbejdsmarkedet og mangler netværk omkring familien eller familier, der er berørte af fysisk eller psykisk sygdom. Det kan også være familier, hvor barnet har en diagnose i form af fx ADHD eller autisme.

OPBYGNING OG ORGANISERING

Projektet indledtes med en pilotfase, hvor fem familier deltog. Denne blev efterfulgt af to faser med afprøvning og implementering, mens der i projektets sidste del har været fokus på muligheder for forankring og udbredelse.

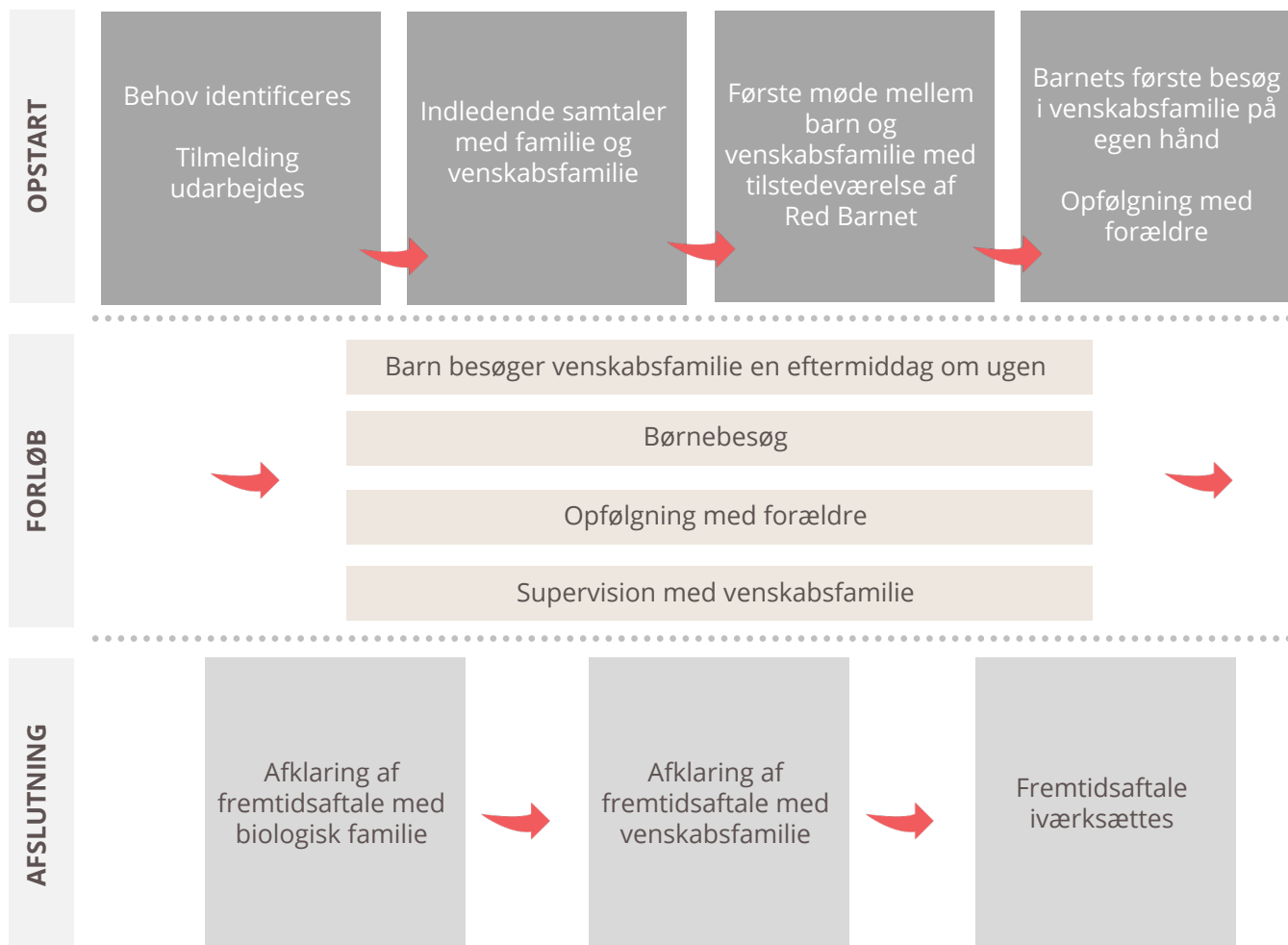
Til projektet har været tilknyttet en projektgruppe, en projektledelsesgruppe samt en styregruppe, der alle var bestående af repræsentanter fra Red Barnet og Københavns Kommune.

PROJEKTPERIODE OG FINANSIERING

Projektet er 4-årigt og afvikles i 2020 – 2024 med støtte fra VELUX FONDEN, som også har været en tæt sparringspartner undervejs.

OVERBLIK OVER FORLØB I HJEM TIL OS

Figuren er en forløbsmodel for Hjem til Os. I opstarten følges børn og venskabsfamilier tæt for at sikre en god forventningsafstemning og opnåelsen af et godt match. Under selve forløbet kører børnesamtaler, opfølgning og sparring sideløbende med børnenes besøg i venskabsfamilierne. I slutfasen udarbejdes en fremtidsaftale, hvor det afklares om barnet og venskabsfamilien ønsker at fortsætte relationen.

HVAD INDEBÆRER FORLØBENE?

REKRUTTERING

Børn med behov identificeres via de kommunale henvisere, som allerede er i dialog med familierne. Hvis en familie ønsker at tage imod tilbuddet, kan henviseren bistå familien med at udarbejde en tilmelding til Hjem til Os.

Frivillige venskabsfamilier henvender sig selv efter at have opnået kendskab til Hjem til Os. De fleste opnår kendskab til indsatsen via målrettede rekrutteringskampagner på sociale medier, som fx Facebook og Instagram.

SCREENING OG MATCH

Indledningsvis besøger Red Barnet børn og forældre til en samtale i hjemmet, og venskabsfamilierne modtager et godkendelsesbesøg. Her sikres parternes motivation, forventninger afstemmes og individuelle behov og karakteristika klarlægges med henblik på etablering af et godt match.

I den efterfølgende proces præsenteres de potentielle parter i et match for hinanden. Denne proces understøttes af de venskabsbøger, som alle børn og venskabsfamilier har udfyldt.

OPKVALIFICERING AF VENSKABSFAMILIER

Venskabsfamilierne klædes på til deres nye opgave som frivillige gennem samtaler med Red Barnet samt et online kursus fordelt på de fire moduler: 1) Børnene i Hjem til Os, 2) Børns udvikling og adfærd, 3) Børnesyn i praksis og 4) Familiedynamik.

FØRSTE MØDE

Første gang børn, forældre og venskabsfamilier møder hinanden, er Red Barnet til stede for at facilitere samtalen, observere matchet og sikre, at der indgås de nødvendige konkrete aftaler omkring opstarten af forløbet. Herefter mødes barnet med sin venskabsfamilie på egen hånd.

RAMMEN OM BESØGENE

Barnet mødes med sin venskabsfamilie en fast dag om ugen. Her henter venskabsfamilien barnet i børnehaven, på skolen eller fritidshjemmet, hvorefter de tager hjem til venskabsfamilien. Her tilbringer de en hyggelig eftermiddag og spiser aftensmad sammen.

Efter aftensmadsen bringer venskabsfamilien barnet tilbage til dets forældre.

OPFØLGNING MED BØRN OG FORÆLDRE

Under forløbet følger Red Barnet løbende op på børnenes og forældrenes oplevelser. Det sker både i umiddelbar forlængelse af barnets første selvstændige besøg hos venskabsfamilien, og i form af et børnebesøg efter 4 mdr. samt tjek ind med forældrene hver tredje måned. Kontakten kan imidlertid gå begge veje, da forældrene altid kan række ud for dialog med Red Barnet, hvis de har bekymringer eller spørgsmål til forløbet.

OPFØLGNING OG SUPERVISION MED FRIVILLIGE VENSKABSFAMILIER

Dertil har venskabsfamilierne mulighed for at mødes hver anden måned til virtuel sparring, hvor de kan dele erfaringer, tanker og eventuelle bekymringer samt finde inspiration til samværet med barnet i hinandens fortællinger.

Individuel opfølgning sker endvidere efter behov og med afsæt i de online logbøger, venskabsfamilierne udfylder efter hvert besøg. Udfyldte logbøger screenes ugentligt af Red Barnet, som reagerer og følger op i tilfælde af udfordringer med besøgene, eller hvis

venskabsfamilien har bekymringer for barnet. Hvis venskabsfamilierne har yderligere behov, kan de tilbydes samtale med Red Barnets psykolog.

UDARBEJDELSE AF FREMTIDSAFTALE

I tiden op til et forløbs formelle afslutning udarbejdes en fremtidsaftale. Her tager Red Barnet kontakt til barnets forældre og venskabsfamilien med henblik på at afklare ønsker til, om relationen mellem barnet og venskabsfamilien skal fortsætte og at afstemme forventninger til, hvordan samværet skal se ud, hvis parterne ønsker at fastholde relationen.

I forbindelse med den formelle afslutning modtager venskabsfamilierne et venskabsdiplom, som de kan vælge at udfylde og give til barnet.

KORT OM EVALUERINGEN

EVALUERINGENS FORMÅL OG METODER

EVALUERINGENS FORMÅL OG INDHOLD

Projekt Hjem til Os er blevet fulgt gennem hele projektperioden af ekstern evaluator. Denne evalueringsrapport er blevet udarbejdet ved projektets afslutning af SocialRespons.

Evalueringen er gennemført som en kombineret proces- og virkningsevaluering, der med afsæt i projektets mål og succeskriterier har undersøgt virkninger og værdiskabelse af projektet. Evalueringens overordnede formål har været:

- At **monitorere indsatsen** i forhold til de opstillede mål og succeskriterier
- At undersøge **værdiskabelsen** af koblingen mellem børn fra udfordrede familier og venskabsfamilier – primært for børnene, men også for venskabsfamilierne og børnenes egne familier
- At følge og understøtte udviklingen og implementeringen af Hjem til Os-modellen, herunder at undersøge **betydningen af det strategiske partnerskab** og samarbejdet mellem kommune og NGO med inddragelse af civilsamfundet.

ANVENDTE METODER I EVALUERINGEN

SPØRGESKEMAER

Forældre har ved opstart (baseline) og afslutning (opfølgning) udfyldt spørgeskemaer sammen med en medarbejder fra Red Barnet bl.a. med henblik på progressionsmåling og værdiskabelse.

INTERVIEWS

Dybdegående interviews er blevet gennemført med børn, forældre, venskabsfamilier og repræsentanter fra Red Barnet og Københavns Kommune.

PROJEKTETS EGNE MATERIALER

Projektets egne materialer spænder vidt over alt fra registreringsskemaer, interne evalueringer, evalueringsnotater fra tidligere evaluator, logbøger, referater fra udviklingsproces, online-kursus til venskabsfamilier, noter og tegninger fra børnesamtaler mv.

EVALUERINGENS DATAGRUNDLAG

INTERVIEW

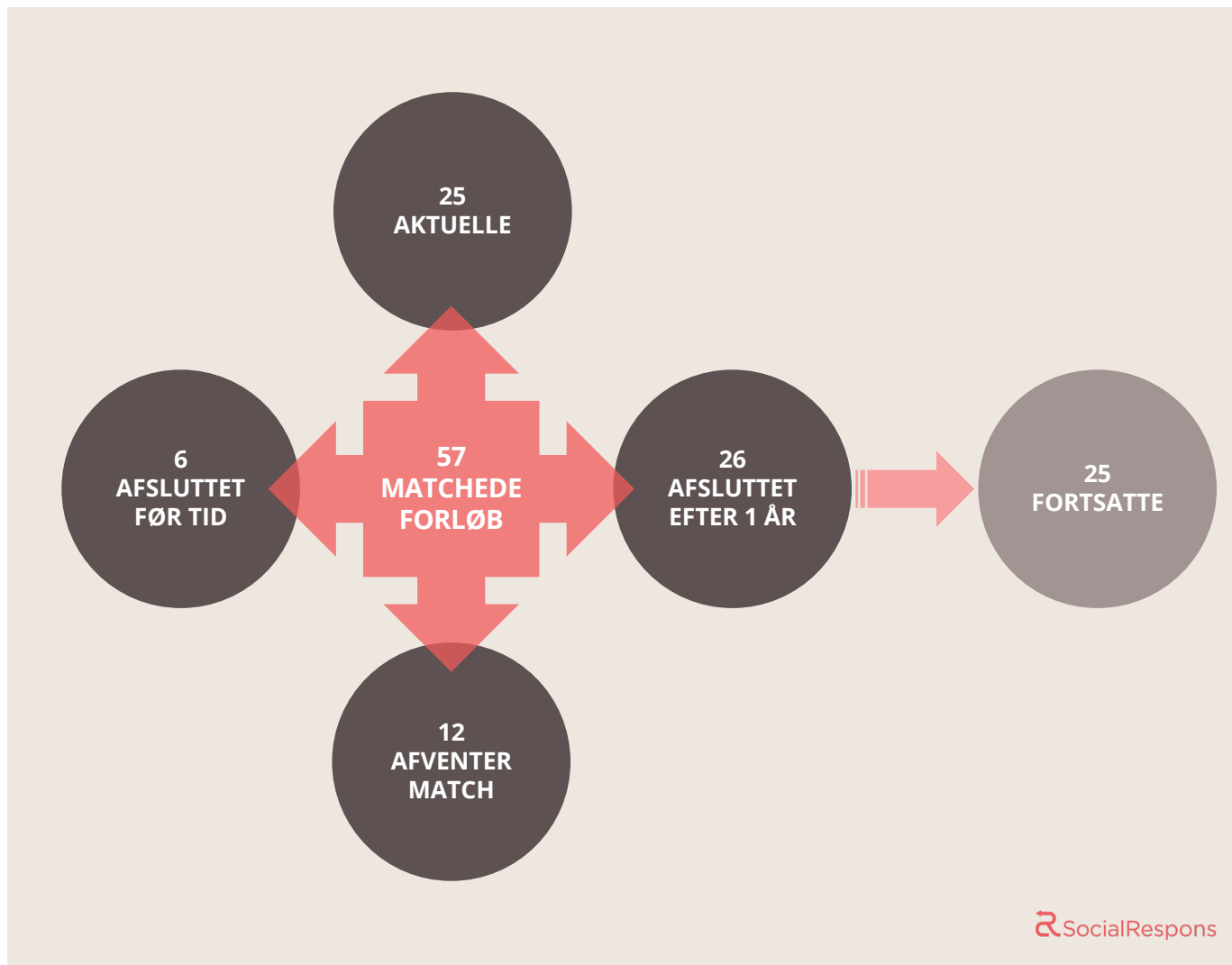
- 26 biologiske familier
- 31 venskabsfamilier
- 4 repræsentanter fra Red Barnet
- 16 repræsentanter fra Københavns Kommune

SPØRGESKEMAER

- Baseline: 54 svar
- Opfølgning: 23 svar

RESULTATER OG VURDERING AF INDSATSEN

RESULTATER

Ved afslutningen af evalueringen december 2023, er der stadig aktive forløb (under 1 års varighed)

RESULTATER OG VURDERING AF FORLØB

INDFRIELSE AF RESULTATMÅL

Et overordnet resultatmål for indsatsen i Hjem til Os har været, at mindst 60 børn skulle opnå støtte og ekstra omsorg gennem fast tilknytning til en venskabsfamilie i en frivilligbaseret indsats.

Resultatmålet er tæt på indfrielse. Aktuelt er 57 børn i gang med forløb eller har gennemført et forløb, mens 12 børn fortsat afventer et match.

Erfaringerne med forløbene er overordentligt positive. Evalueringen viser, at i hele 95% af de gennemførte forløb, ønsker både barnet og venskabsfamilien at fortsætte relationen efter forløbets formelle afslutning, og ved en telefonisk opfølgning var 80% fortsat aktive. Dermed ses samtidig en indfrielse af succeskriteriet om, at 80% af børnene skulle være i en venskabsfamilie i et år eller længere.

Kun 6 forløb er blevet afbrudt undervejs, og årsagerne hertil har været uden for selve matchet, fx hvor barnet var flyttet mv.

VURDERING AF INDSATS

I projektet er konceptet for Hjem til Os blevet pilottestet, afprøvet og færdigudviklet. Dertil er der blevet udviklet et velfungerende tværsektorielt samarbejde mellem Red Barnet og Københavns Kommune, der kan danne grundlaget for et langsigtet samarbejde om børn, unge og familier i udsatte positioner.

Indsatsens partnere ser begge en klar værdiskabelse af indsatsen i Hjem til Os, og vurderer at denne understøtter familierne som helhed og supplerer den kommunale indsats, familierne modtager. Som et væsentligt resultat er der således også allerede ved projektets afslutning indgået aftale om forankring af indsatsen i Københavns Kommune. Aftalen om forankring gælder foreløbigt for de næste fire år (2024-2027).

Både børn, forældre og venskabsfamilier har været glade for indsatsen, og den store andel, som fortsætter relationen efter forløbenes formelle afslutning, giver en tydelig indikation af gode match og succesfulde forløb. Dertil viser evalueringen, at forældrene har følt sig lyttet til og inddraget i deres barns forløb, samt at de har oplevet god information og kontakt med Red Barnet undervejs i forløbet.

MÅLGRUPPER, MOTIVATION OG BEHOV

HVEM ER FAMILIERNE DER TAGER IMOD INDSATSEN?

KARAKTERISTIKA

Forældrene, der tager imod en venskabsfamilie til deres barn, er kendetegnet ved at være eneforsørgere med op til flere børn. De lider alle afsavn inden for VIVE's otte velfærdsdomæner og befinder sig derfor i en udsat position. Særligt er familierne kendetegnet ved belastet økonomi, begrænset socialt netværk og udfordringer med fysisk og psykisk helbred, hvilket indvirker på deres overskud. For flere familier gælder det desuden, at de har været udsat for traumatiske begivenheder, som fx alvorlig sygdom i familien eller opvækst med vold eller misbrug, og at den generelle trivsel hos både forældre og børn er påvirket heraf.

ÆNDRINGER I MÅLGRUPPEN

Den oprindelige målgruppe var børn, der fik hjælp i form af en forebyggende foranstaltning. Det blev dog justeret tidligt i processen ud, da der viste sig et potentiale i at inddrage søskende. Tanken var, at et Hjem til Os forløb måske kunne forebygge, at søskende også fik behov for hjælp i form af forebyggende foranstaltninger i Socialforvaltningen. I dag er kriteriet, at mindst ét af familiens børn skal have en forebyggende foranstaltning efter Barnets Lov §30, §31 eller §32, men der er også blevet henvist børn, som ikke har en sag (endnu).

I projektet er målgruppens alder også blevet udvidet, ligesom der er gjort enkelte erfaringer med børn, som er blevet anbragt undervejs i forløbet.

FORÆLDRENES MOTIVATION

Forældrene i Hjem til Os har en meget stor kærlighed til deres børn, men samtidig en stor erkendelse af at deres nuværende situation påvirker deres overskud og muligheder for at kunne give deres barn det, de gerne ville.

Der er nogle ting, jeg ikke kan give hende - eller rettere oplevelser. Og det er jo mere det, ikke? Det er ikke fysiske ting. Det er oplevelser. Det er jo det, livet går ud på. Det er gode oplevelser. At have noget godt at kunne se tilbage på. Eller noget at kunne læne sig bag og tænke, at det var hyggeligt, det var fedt, det var sjovt (forælder)

Forældrene beskriver, at deres overskud ofte kun rækker til at tage hånd om det mest basale, og at de derfor kan have vanskeligt ved at stimulere deres barn i tilstrækkelig grad.

Forældrenes motivation for at tage imod tilbuddet om en venskabsfamilie hænger i særlig grad sammen med et ønske om støtte til at kunne give deres barn de bedste forudsætninger i livet. Herunder at kunne afbøde for deres egen sårbare familiekonstellation ved at sikre, at barnet får nogle gode oplevelser og har flere nære og vigtige voksne i deres liv, som interesserer sig for deres ve og vel.

FAMILIERNES FORVENTNINGER TIL INDSATSEN

De biologiske familiers håb og forventninger til deres børns udbytte af at indgå i relationen med en venskabsfamilie stemmer godt overens med de afsavn, familierne oplever og de områder, hvor forældrene føler sig særligt udfordrede eller ligefrem utilstrækkelige.

Som det fremgår af figuren på næste side (s. 21) er der blandt 9 ud af 10 forældre en udtalt forventning om, at deres barn ved at komme i en venskabsfamilie vil etablere nye, gode relationer samt opnå adgang til gode oplevelser.

For mig giver det håb, at der er et netværk, eller at vi etablerer nogle kontakter, som har interesse for mit barn (...). For mig var det sådan: 'Ups, hvad hvis jeg er væk en dag?'. Jeg har ikke noget familie, jeg har ingen forbindelser til Danmark. Hvad hvis jeg dør en dag og er væk? Nu er deres far måske væk snart, og måske jeg også dør en dag? Og de her børn har ingen forbindelser jo. Så mine tanker var at finde en form for forbindelse her (forælder)

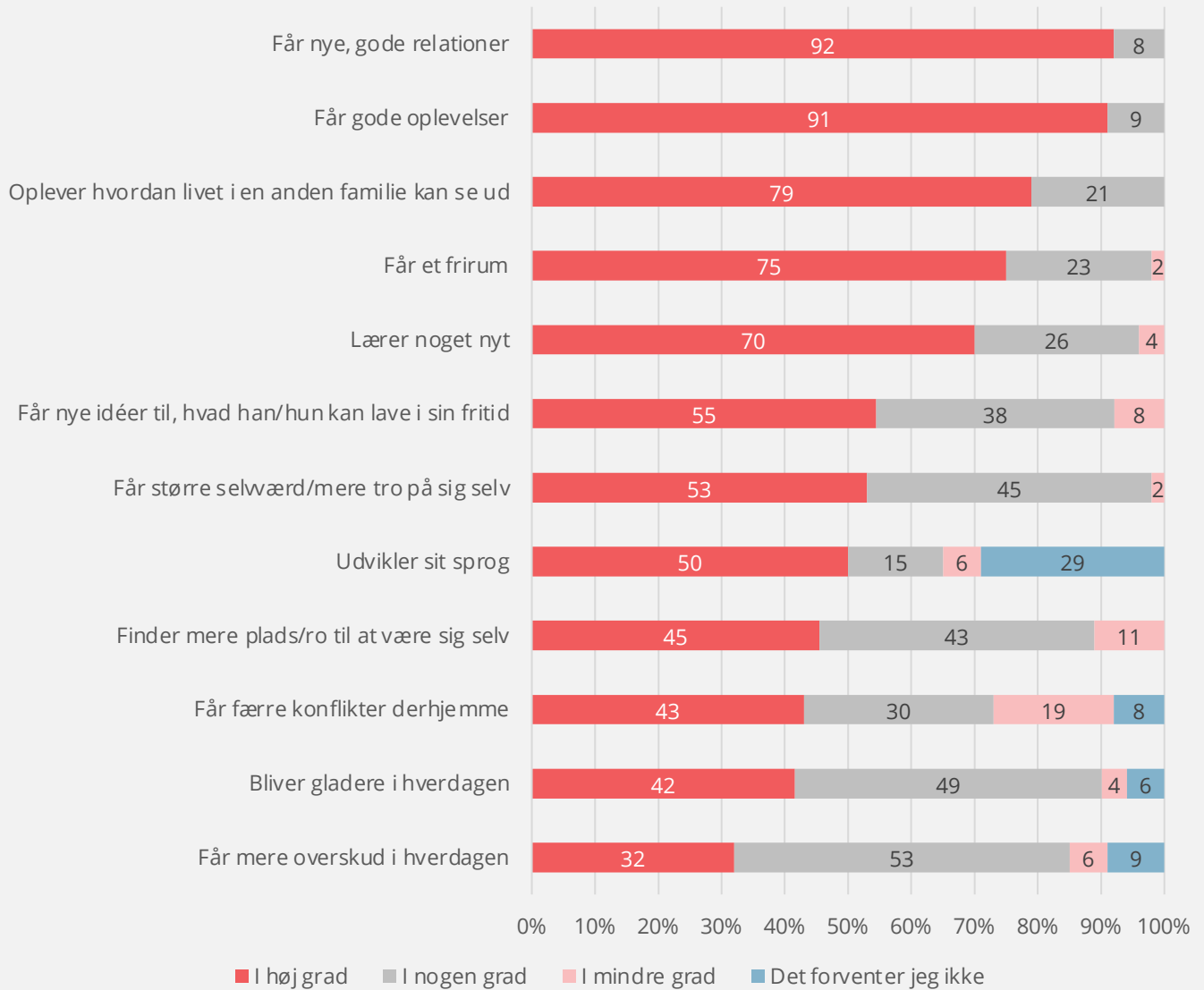
Hertil forventer 79%, at deres barn ved at indgå i en anden familie får mulighed for at opleve, hvordan livet kan se ud i andre familier, og 75% forventer at barnet får et frirum, hvor det kan være sig selv og blive set for, hvem det er.

Jeg håber, at hun får ro til at være sig selv, bliver mere tryk ved at være den hun er og lærer, hvem hun er. At hun lærer, at tingene kan se forskellige ud i forskellige familier. Noget er anderledes, og noget er det samme. At få udvidet sin verden lidt, da hun ellers kun er hos mig og hos mine forældre. Hun vil udvikle sig af at opleve noget, som er anderledes, og som hun kan lære af (forælder)

Ovenstående er forventninger, som de biologiske familier generelt kan tilslutte sig. Når de øvrige punkter opnår lavere tilslutning, er det fordi, at de er bundet tættere op på det enkelte barn og situationen i deres familier. Fx er der en del af børnene, hvis fritid allerede er fyldt godt op med aktiviteter, ligesom det kun er relevant at fokusere på sproglig udvikling hos nogle børn.

Det overordnede billede er således, at de biologiske familier har nogle generelle forventninger om, at venskabsfamilierne vil kunne bidrage til at afbøde for nogle af de afsavn, familierne - og særligt børnene - oplever. Dertil kommer nogle forhåbninger omkring, hvordan indsatsen kan være med til at stimulere og udvikle det specifikke barn og herunder øge dets trivsel.

Familiernes forventninger til barnets udbytte af Hjem til Os. Pct. (n = 53)

HVEM ER DE FRIVILLIGE VENSKABSFAMILIER?

KARAKTERISTIKA

Venskabsfamilierne er ressourcestærke og størstedelen adskiller sig fra typiske frivillige i sociale indsatser ved at være forholdsvis unge, veluddannede og travle familier med egne børn. Flere betegner sig selv som karrieremennesker, som går op i både fysisk og mental sundhed, hvorfor mange også er foreningsaktive.

Venskabsfamilierne beskriver også sig selv som familiemennesker, og de lægger i deres beretninger vægt på, at de er vant til at byde andre indenfor med åbne arme. Fx beskriver en, at han er vokset op i et hjem med plejebørn, mens en anden fortæller, at deres familie gennem årene har haft flere udvekslingsstuderende boende.

Min mand er vokset op med nogle forældre, som har været rigtig gode til at agere plejefamilie. Og det er noget, han har talt meget om, at det har præget hans opvækst, og noget han også gerne selv vil give videre (venskabsfamilie)

MOTIVATION

Venskabsfamilierne beskriver, at de er kommet til et sted i livet, hvor de har overskud til at gøre en forskel for andre. Nogle mener, at overskud forpligter, og flere nævner, at det er vigtigt for dem at kunne støtte på andre måder end økonomisk til velgørenhed. At frivilligindsatsen finder sted i familiens hjem, hvor barnet indgår i familiens hverdag, gør det til en overkommelig opgave og derved en attraktiv måde at være frivillig på.

Når venskabsfamilierne vælger at give omsorg og skabe tryghed for et barn i en udsat position, er det bl.a. ud fra et forebyggelsesperspektiv, hvor de ser, at de kan give børnene et sikkerhedsnet og støtte dem i at holde den rette kurs i livet. Det handler dog i høj grad også om at ville være gode rollemodeller for deres egne børn, have noget at samles om som familie og at kunne videregive værdier som rummelighed og sikre at deres egne børn får et nuanceret blik på tilværelsen.

Jeg kan jo rigtig godt lide det signal, det sender i forhold til vores børn. At sådan vise, at her der er plads til andre (...) Og jeg synes også, at det er et vigtigt statement over for mig selv, at vi har så rigeligt af god familie og omsorg og kærlighed og nærvær, at man kan godt give noget af det videre til en, der kunne have brug for det (venskabsfamilie)

PARTERNES INDLEDENDE OVERVEJELSER OM INDSATSEN

Mange af **forældrene** har allerede erfaring med at modtage hjælp og har igennem nogen tid været på udkig efter aflastning eller andre støttemuligheder til deres barn. Selvom det kan føles grænseoverskridende at betro sit barn til en fremmed families omsorg, skaber muligheden for en venskabsfamilie ofte en følelse af lettelse snarere end bekymring.

Altså jeg sagde 'yes' uden forbehold på mit barns vegne (...) Det var både med tårer og alt muligt, fordi som jeg sagde: 'det er så grænseoverskridende' (...) Men en kæmpe lettelse, da jeg så mødte de her mennesker, som jo er fuldstændig enestående. Jeg havde ikke drømt om, at et match kunne findes på det plan, som det gjorde (forælder)

Blandt nogle forældre ses dog også indledende overvejelser om, hvorvidt venskabsfamiliernes mere privilegerede livssituation vil kunne få dem til at føle sig forkerte. For andre er bekymringen, at barnet bærer på en historie præget af svigt, hvilket skaber nervøsitet om, hvorvidt barnet vil opleve yderligere svigt, hvis besøgene afbrydes.

For forældre med anden etnisk baggrund end dansk kan særlige bekymringer opstå. Dette skyldes bl.a. manglende tillid til systemet og/eller

mangel på erfaring med frivilligt arbejde, hvilket kan gøre det vanskeligt at forstå, at indsatsen ikke skjuler intentioner om at fjerne barnet fra hjemmet, og hvorfor fremmede vælger at inkludere et barn ind i deres familie uden betaling eller modkrav.

Børnenes reaktioner på tilbuddet om en venskabsfamilie er forskellige og kan både hænge sammen med deres historie og personlighed, samt om de er vant til at tilbringe tid uden for hjemmet sammen med andre end deres forældre. For langt de fleste børn gælder det dog, at de siger et meget stort ja med det samme, mens enkelte børn skal bruge lidt mere tid til at vænne sig til idéen.

Venskabsfamiliernes indledende overvejelser handler især om, hvad det egentlig vil sige at være et barn i en udsat position, og om opgaven risikerer at blive for svær. Ligeledes gør de sig tanker om, hvordan de bedst muligt kan balancere det forhold, at de befinder sig i en mere privilegeret situation i relationen til barnet.

OPSTART OG MATCHPROCES

EN GOD OG TRYK OPSTART PÅ FORLØBET

Både biologiske familier og venskabsfamilier oplever en tryk opstart på forløbet, hvor de føler sig inddraget og lyttet til.

Begge parter har forinden gjort sig forestillinger om, hvad der skal til for at etablere et godt match, eller har holdninger til det foreslåede match, og oplever, at der bliver taget højde for deres behov og ønsker i processen. Fx har nogle børn holdninger til alderen på venskabsfamiliens børn, mens enkelte frivillige venskabsfamilier frabeder sig venskabsbørn med markante udfordringer, som vil stille for store krav til deres indsats.

Min datter sagde, at hun ikke vil gøre det så godt sammen med mindre børn, fordi så har hun svært ved at sige fra. Det var jo en rigtig fin selvindsigt, som jeg så vendte med Red Barnet, og så sagde hun, at: 'Så har jeg lige den rette familie her' (forælder)

Ved opstart føler venskabsfamilierne sig godt klædt på til opgaven. De finder det trykghedsskabende, at Red Barnet tager sig tid til at lære dem godt at kende og besvare deres spørgsmål. Hertil oplever de, at opkvalificeringen af frivillige i indsatsen er med til at give dem et godt udgangspunkt for at varetage opgaven.

Så var der også de der træningsvideoer i starten, hvor jeg sådan helt hovskyt snovskyt tænkte: 'Der kan jeg ikke lære noget', men bagefter sad og tænkte, at der var meget at lære (venskabsfamilie)

Både biologiske familier og venskabsfamilier oplever ventetiden fra første henvendelse til match som passende, hvis ikke ligefrem hurtig. Her sammenligner de biologiske familier med andre indsatser, som enten aldrig er vendt tilbage eller har haft ventetider, der nåede at gøre indsatsen uaktuel, før den blev tilbudt.

Biologiske familier og frivillige venskabsfamilier har i opstarten oplevet en god kommunikation med Red Barnet. I de tidlige interviews af evalueringen blev det nævnt, at nogle frivillige venskabsfamilier ønskede mere detaljeret viden om venskabsbarnet og dets familie ved opstart. Dette emne fylder betydeligt mindre i de senere interviews, hvilket antyder, at der over tid er opstået en passende informationsdeling om barnet. Det indikerer også, at Red Barnet har forbedret formidlingen af betydningen ved den frihed, der ligger i, at de frivillige venskabsfamilier har begrænset forhåndsviden om barnet.

DET FØRSTE MØDE

Det første møde mellem de biologiske familier og venskabsfamilierne er afgørende for familiernes kendskab til hinanden, og at der kan etableres tillid mellem parterne.

Mødet er for alle parter forbundet med spænding og nervøsitet. Ikke desto mindre beskriver både børn og voksne mødet som en god oplevelse, hvor Red Barnets deltagelse tillægges stor betydning. Deltagelsen er med til at sikre, at samtalen glider, vigtige spørgsmål bliver stillet og konkrete aftaler bliver indgået, så ingen er i tvivl om, hvad der videre skal ske.

Som modtagende familie ved vi ikke, hvad det er for et barn, andet end de har et ekstra behov. Så Red Barnet var med til at oversætte, hvad vi har brug for at vide, og hvad forældrene har brug for at vide. Så det var fint, at hun sagde, hvad der var vigtigt at få sagt og få at vide i den situation (venskabsfamilie)

Interviewene viser, at det første møde kan se meget forskelligt ud. Nogle biologiske familier har søskende med på det første besøg hos venskabsfamilien, mens andre kommer med venskabsbarnet alene. Nogle drikker kaffe og spiser kage, mens andre vælger at spise aftensmad sammen.

Familierne oplever, at det første møde er med til at forløse spænding og nervøsitet hos både børn og voksne. Alle oplever mødet som behageligt og forholdsvis nemt. De biologiske familier oplever, at venskabsfamilien udviser en oprigtig interesse i at lære dem at kende, og venskabsfamilierne er glade for, at barnet har været i hjemmet og mødt alle familiens medlemmer, inden det skal komme alene for første gang.

Et opmærksomhedspunkt er, at det første møde og afklaringen af logistik omkring det videre forløb fordrer en vis mængde ressourcer hos de biologiske familier, og da nogle forældre kæmper med problematikker, som fx social angst, kan det være en stor mundfuld.

HURTIG MATCHPROCES OG SUCCESFULDE MATCH

En hurtig matchproces er afgørende for at kunne imødekomme behovet hos de biologiske familier og fastholde motivationen hos både biologiske familier og frivillige venskabsfamilier. Langt de fleste er positivt overraskede over den korte ventetid på matchet, og længere ventetider ses alene i tilfælde, hvor børn har haft udfordringer, som stiller specifikke krav til venskabsfamilierne.

Jeg tog fat i Red Barnet og sagde, at nu er vi klar, og så gik der faktisk ikke mere end 14 dage, fordi venskabsbarnet havde egentlig bare ventet på et familiematch (venskabsfamilie)

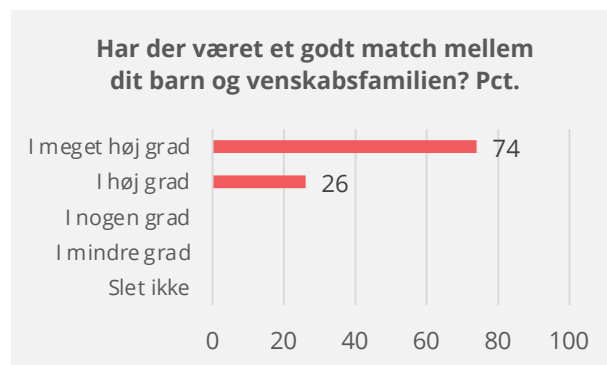
Biologiske forældre og venskabsfamilier har været meget tilfredse med matchprocessen og oplevet, at Red Barnet har gjort et grundigt arbejde for at lære dem at kende og forstå deres ønsker til det kommende match.

Jeg synes, de har været så gode til at matche og lytte efter. Det er vigtigt at holde fast i det. Det er så altafgørende for, om det bliver et godt resultat. Eller et godt match (...) Det gælder ikke om at få sat så mange både i vandet som muligt, men om at få sat de rigtige både, der kan holde sig flydende (venskabsfamilie)

Både biologiske forældre og venskabsfamilier peger på, at et redskab som venskabsbogen, hvor børnene fortæller om, hvem de er og hvad

de godt kan lide, er med til at gøre matchprocessen mere konkret og dermed at understøtte det gode match.

Red Barnet har jo ramt spot on. Nu talte jeg med venskabsmoren i går, og sådan har begge familier det tilsyneladende. Hold da op! Det er altså en win win. Det er de største frodigste appelsiner, der er ramt ned i turbanen (forælder)

Den dominerende fortælling er, at der er tale om succesfulde match. 100% af de biologiske familier vurderer matchet positivt, og alle parter føler sig heldige og omtaler hinanden med stor glæde.

Jeg tror, vi har været sindssygt heldige med at få hende. Det synes vi i hvert fald, og det har vi også sagt højt til Red Barnet, at hun er virkelig en meget, meget sød og nem pige. Hun falder bare nemt ind, så vi skal ikke tænke over, hvordan hun er (venskabsfamilie)

De havde en dag, hvor de sidder og tegner tegninger til hinanden. Og så tegner vores datter et hjerte, og så siger hun til vores venskabsbarn: 'Ved du hvorfor jeg tegner det?'

Det er fordi, jeg elsker dig'. Jeg står ude i gangen, og de er virkelig bare topsøde. Og der er jo ikke garanti tid på, at det fortsætter sådan, men de passer virkelig godt sammen. Jeg tror aldrig, at de har været uvenner på det år. Der har ikke været en rigtig diskussion som: 'Så er du også dum, og så går jeg'. Det har der ikke været overhovedet

- citat fra venskabsfamilie

FORHOLD MED BETYDNING FOR DET GODE MATCH

Da både børn og familier er forskellige, findes der ikke en entydig fortælling om, hvad der udgør et godt match. For nogle biologiske familier er det fx afgørende, at der er jævnaldrende børn i venskabsfamilien, mens det for andre kan give mening, at venskabsfamilien ikke længere har hjemmeboende børn.

Derudover matches der ud fra børnenes alder, venskabsfamiliens sammensætning, de frivilliges overskud, barnets udfordringer og behov, transporttid, interesser, husdyrallergi etc.

BØRN I VENSKABSFAMILIEN

I de aktuelle match kan det observeres, at når barnet i den biologiske familie og i venskabsfamilien ligger tæt op ad hinanden aldersmæssigt, så opstår der ofte en tæt relation mellem børnene, hvor børnene har stor glæde af hinanden. I denne type match er det dog et opmærksomhedspunkt, at der bliver mindre plads til at udvikle relationen mellem barnet og venskabsfamiliens voksne.

Når barnet er yngre end venskabsfamiliens børn opstår ligeledes ofte gode relationer mellem børnene. Selvom venskabsfamiliernes ældre børn ikke altid er hjemme, så prioriterer de ofte

at lave ting med barnet, og der peges både på, at de ældre børn i venskabsfamilien kan have en nemmere adgang til at tale med barnet om svære emner, som fx savn og jalousi, og at de fungerer som gode rollemodeller for barnet, fordi de har sunde fritidsinteresser, er i gang med uddannelser og lignende.

Hvad angår børn i venskabsfamilien, kan der ikke siges noget entydigt til at guide fremtidige matches, men et opmærksomhedspunkt er, at flere biologiske familier og børn udtrykker, at venskabsfamilien ideelt skal kunne give barnet en pause fra egne søskende og den uro, de oplever i hjemmet. Dette kunne tale for, at de match, der bedst møder de biologiske familiers behov, er der, hvor der ikke er for mange børn i venskabsfamilien, eller hvor venskabsfamiliens børn ikke er yngre end barnet selv.

Deres egne børn er flyttet hjemmefra. Det er rart, for jeg har allerede selv søskende, og de kan være rigeligt irriterende (barn)

Der er dog også en del af børnene, der er enebørn, og her spiller det en vigtig rolle, at der er børn i venskabsfamilien. For de fleste børn er det også vigtigt, at der er en far i venskabsfamilien, da de ikke selv har en far i deres liv.

BETYDNING AF FEEDBACK

Af interviewene står det klart, at feedback er centralt for parternes oplevelse af det match, de indgår i. Feedback omhandler både verbale og fysiske tilkendegivelser af veltilpashed i relationen, hvilket skaber tryghed og giver et gunstigt udgangspunkt for at udvikle relationen yderligere. Det kan fx være, når barnet ved afhentning løber venskabsfamilien i møde og giver et kram, når venskabsfamilien fortæller barnet, at de har savnet det, eller når de biologiske forældre modtager beskeder og billeder, der viser, at venskabsfamilien har haft en dejlig eftermiddag med barnet.

I starten var han sådan lidt på stikkerne (...) Men altså nu laver han jo den der... så lægger han lige fødderne op hos mig, og så skal han lige have nusset tæer. Det synes han virkelig er hyggeligt (venskabsfamilie)

Omvendt betyder ovenstående, at relationen kan opleves som mere usikker eller utryk i de tilfælde, hvor feedback ikke er tilstede. Det kan fx være, når børnene har diagnoser, som begrænser deres følelsesudtryk, eller når de biologiske forældre har meget begrænsede sprogkunderskaber. Med afsæt heri er et

opmærksomhedspunkt, at Red Barnet spiller en vigtig rolle i formidling af feedback mellem parterne i de tilfælde, hvor dette ikke naturligt indgår i relationen eller kommunikationen mellem dem.

HÅNDHOLDTHED I MATCHPROCESSEN

Selvom der ikke findes en entydig fortælling om det gode match, kan det med lethed konkluderes, at det grundige og håndholdte arbejde, Red Barnet ligger i matchprocessen, har en afgørende betydning for de mange gode forløb, og for at størstedelen vælger at fortsætte relationen efter forløbets formelle ophør.

Den positive betydning af en håndholdt indsats er et opmærksomhedspunkt til det videre arbejde i Hjem til Os, men også til et muligt fremadrettet arbejde med at udbrede indsatsen. Her vil det være afgørende at medtænke betydningen af det håndholdte aspekt i strategien for udbredelse, da det er vanskeligt at forestille sig, at den succes, der i dag er opnået med indsatsen, ville kunne have fundet sted uden Red Barnets nærhed og mange fysiske besøg hos både biologiske – og venskabsfamilier.

OM FORLØB OG UDVIKLING AF RELATIONER

VELLYKKEDE FORLØB OG GODE FAMILIESAMARBEJDER

Overordnet set kan forløbene mellem børn og venskabsfamilier i Hjem til Os betegnes som vellykkede.

STABILITET I BESØGENE

Gennemgående har der været stor stabilitet i børnenes besøg hos venskabsfamilierne. Venskabsfamiliernes logbøger, som også er blevet anvendt til at monitorere besøg, viser gennemsnitligt fem aflysninger per forløb på 1 år udover ferieperioder. Tallet dækker over aflysninger foretaget af begge parter og ligger inden for det forventelige.

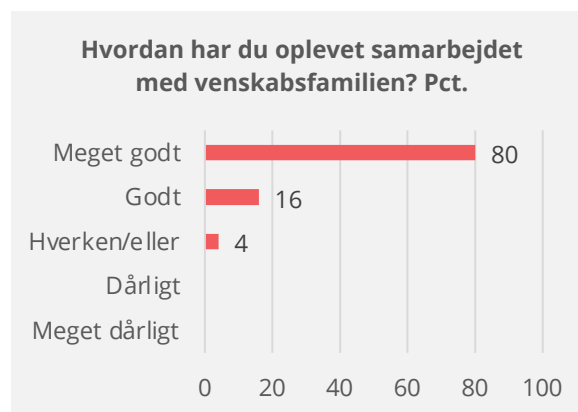
I praksis varierer antallet af aflysninger, hvor nogle forløb er helt uden aflysninger, mens enkelte forløb er kendetegnet ved hyppige aflysninger. Da hyppige aflysninger kan påvirke motivationen og opbygningen af relationen mellem barnet og venskabsfamilien, anbefales det stadig at holde tæt øje med besøgene. Det er her vigtigt at bemærke, at nogle af børnene har diagnoser, der kræver stabilitet og struktur, og at mange af børnene har oplevet svigt. Dette gør opfølgning centralt, især hvis der opstår gentagne aflysninger fra venskabsfamilien.

SAMARBEJDET MELLEM FAMILIERNE

Både biologiske familier og frivillige venskabsfamilier oplever et godt samarbejde med hinanden.

De biologiske familier finder stor tryghed i venskabsfamiliernes proaktive tilgang til kommunikationen mellem dem. Det gælder fx, når venskabsfamilierne tjekker ind for at bekræfte det ugentlige besøg, sender et billede under samværet med barnet, eller sammenfatter dagens besøg i en efterfølgende besked.

Udover at skabe tryghed bidrager det gode samarbejde også til, at det bliver lettere for de biologiske familier at tale med deres børn om det, de har oplevet hos venskabsfamilien.

Nu når jeg så ser tilbage, så kan jeg se, at hun var mere stille. Men hun var slet ikke sådan stille på sådan en måde, at hun ikke sagde noget. Men nu er hun jo bare et festfyrværkeri. Jeg skal jo beskrive hver uge, du ved: 'Hvordan var besøget?'. Jeg skriver 'skønt'. Hun er altid glad for mig. Hun vil altid gerne mødes. I starten var hun sådan, når hun opdagede en komme, så var det... Nu er det jo bare det største. Hun kommer flyvende hen om en. Man får jo kuldegysninger. Det er simpelthen det bedste øjeblik på hele ugen. Det er, når hun får øje på mig, når jeg er derhenne. Den der umiddelbare glæde. Ej, min lille ven. For fanden.

- citat fra venskabsfamilie

RELATIONER MELLEM BARN OG VENSKABSFAMILIE

VARME OG KÆRLIGE RELATIONER

Relationerne mellem børn og venskabsfamilier omtales som varme og kærlige relationer præget af autencitet og gensidighed. Mange af venskabsfamilierne beskriver børnene som udadvendte og har derfor ikke oplevet at skulle kæmpe hårdt for at opnå en god relation til barnet.

Der gik en halv time og så var det som om, at hun havde været her altid (venskabsfamilie)

Gennemgående i alle interviews fremhæves det, at parterne oplever, at relationen udvikler sig og bliver stærkere med tiden.

Venskabsfamilierne mærker en tydelig udvikling i relationen til barnet, jo mere de er sammen. De oplever, at barnet med tiden føler sig mere tryk og giver udtryk for at føle sig hjemme. Den øgede tryghed kan have forskellige udtryk. Hos de mindste børn kan den fx komme til udtryk ved, at de begynder at prøve grænser af, men generelt ses børnenes øgede tryghed i relationen ved at de bliver mere fysisk tilnærmelige (fx giver kram, hopper op på ryggen, vil have nusset tæer, læner sig ind til eller nulrer skæg), og ved at de begynder at sige til og fra og åbne mere op omkring, hvad de tænker og føler.

I nogle tilfælde har venskabsfamilierne oplevet, at barnet har været meget optaget af faren, og at det derfor har taget længere tid for moren at etablere en relation til barnet. Dette kan forstås i lyset af, at flere af børnene har kompliceret, ringe eller ingen kontakt til deres biologiske far, og at de dermed har savnet en faderlignende figur i deres liv.

Altså jeg gik fra at være lidt luft, jeg synes egentlig ikke, at jeg blev sådan kommunikeret så meget til. Men han spurgte mig, hvad min mand lavede, og hvad han var for en, og snakkede om hvor fedt det var (venskabsfamilie)

Af flere interviews fremgår det, at transporttiden kan være med til at opbygge og styrke relationen, fordi bilen er et sted uden forstyrrende elementer, og hvor man er tæt uden at skulle kigge hinanden i øjnene. Det oplever flere som fordrende for en god dialog.

I interviewene fremkommer der dog også enkelte eksempler på relationer, der har krævet mere tid at etablere, og som i nogle tilfælde ikke udvikler sig helt som forventet. Dette gør sig især gældende, når barnet er påvirket af en diagnose eller bærer på traumatiske oplevelser, hvilket kan gøre det udfordrende at åbne sig og folde sig ud.

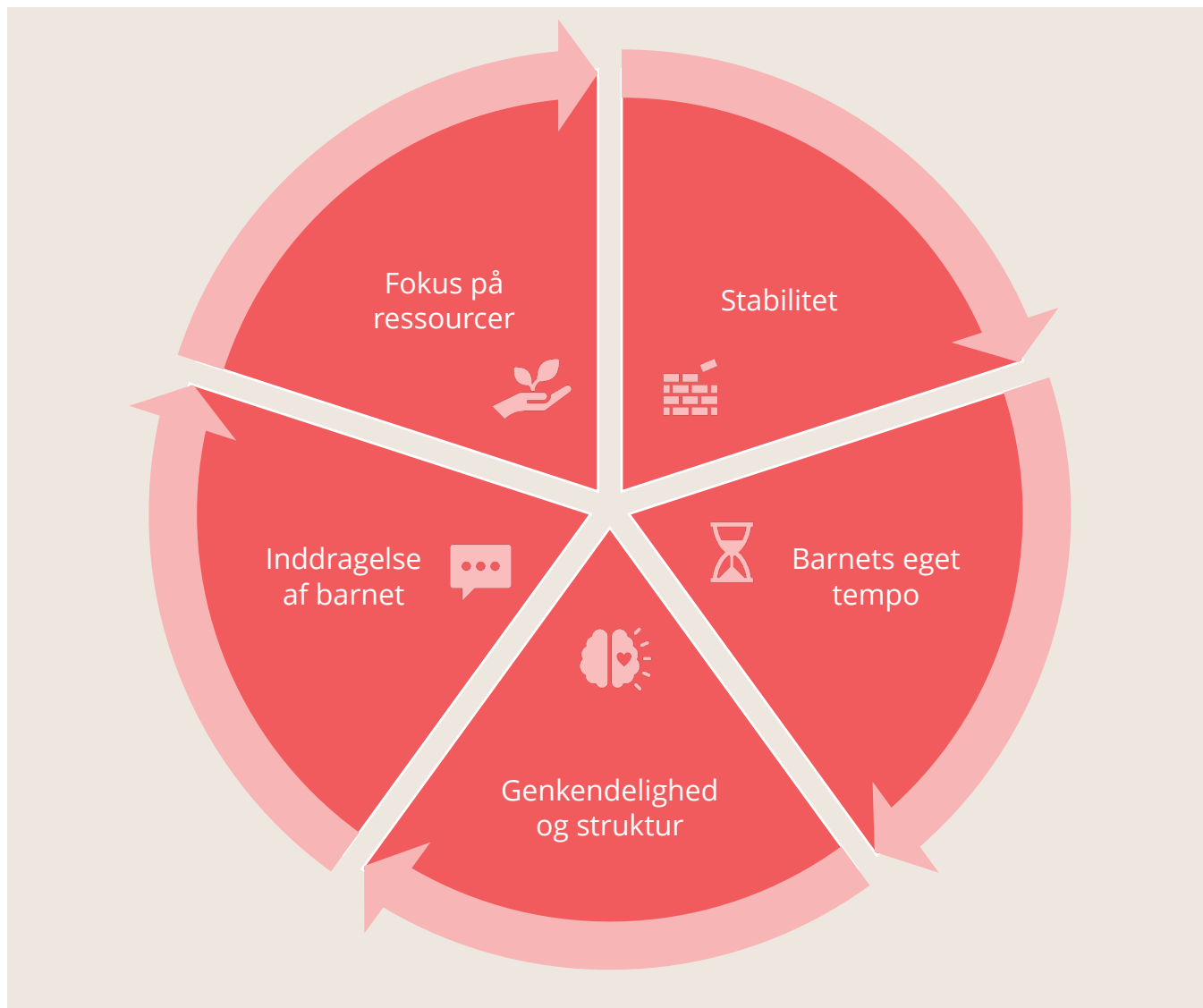

Jeg har sådan nogle ting med ham, hvor jeg kan mærke, at det betyder noget for ham, at det er nogle ting, vi gør. Altså nu spiller vi tunnel med hinanden, når vi spiller fodbold. Det gør vi hver gang. Og så har vi de samme ting, vi siger til hinanden, når vi gør det. Altså sådan nogle fodbolddrille ting. Og særligt når jeg afleverer ham, der hører vi altid musik, og så skiftes vi til at vælge et nummer, vi sætter på. Og så kan vi høre tre sange, vi har valgt. Men der er det også blevet sådan, at så fortæller jeg ham noget om den sang, jeg har valgt, jeg vælger jo altid et eller andet skide gammelt. Der var et eller andet, vi snakkede racisme og sådan nogle ting. Altså som han kom ind på. Og så fortalte jeg hele historien om Georgia on My Mind, og alle de ting. Og det blev sådan, at når han skal sætte et nummer på i bilen, så sætter han ofte det på. Selvom jeg ikke tror, han kan lide nummeret. Altså fordi han hører Icekidd, og Artigeardit og den slags. Helt forfærdelig musik. Men han sætter det på, når det er ham, til at vælge. Og så vil han gerne sidde og snakke om det

- citat fra venskabsfamilie

VIRKEMIDLER I RELATIONSOPBYGNINGEN

Figuren visualiserer fem centrale virkemidler i Hjem til Os. Virkemidlerne dækker over faktorer, der i projektet har vist sig at være virksomme i opbygningen af relationen mellem børn og venskabsfamilier, og som dermed har en særlig stor betydning for børnenes udbytte og indsatsens samlede værdiskabelse.

UDDYBNING AF VIRKEMIDLER

STABILITET

For en del af børnene gælder det, at de har oplevet forskellige former for ustabilitet og utryghed i deres liv. Ved at opretholde stabilitet og minimere antallet af aflyste besøg skabes en følelse af forudsigelighed og tryghed for børnene, så der ikke opstår tvivl hos barnet om at samværet er ønsket. Dette kan bidrage til at opbygge tillid og sikre, at børnene føler sig mere sikre og velkomne.

BARNETS EGET TEMPO

Da børnene kommer fra svære livsforhold eller kan have oplevet traumatiske hændelser, er det afgørende at respektere børnenes individuelle behov. Ved at lade tingene ske i barnets eget tempo viser venskabsfamilien respekt for barnets grænser og undgår at påtvinge situationer, der kan være overvældende. Børnene kan have brug for tid til at føle tryghed ved deres nye relationer og ved at tage tingene i barnets tempo opbygges gradvist tillid og tryghed.

GENKENDELIGHED OG STRUKTUR

For børnene kan genkendelighed og struktur, lette overgangen til det nye miljø hos

venskabsfamilien ved at mindske den stress, som de kan opleve i nye og ukendte situationer. Det kan fx være hjemmelavede ritualer som altid at gå tur med hunden eller at spise den samme is til dessert. Ved at opretholde en vis genkendelighed og struktur, reduceres risikoen for, at børnene føler sig overvældede eller utrygge, da de lettere kan forstå, hvad de kan forvente, hvilket bidrager til en mere positiv oplevelse.

INDDRAGELSE AF BARNET

Alle børnene er unikke, og deres præferencer og interesser varierer. Ved at inddrage børnene, fx ved at spørge hvad de har lyst til at lave eller spise næste gang de kommer, respekteres deres individuelle smag og behov. Det kan bidrage til at skabe en mere positiv oplevelse og styrke relationen mellem barnet og venskabsfamilien.

FOKUS PÅ RESSOURCER

Ved at fokusere på ressourcer skaber venskabsfamilien grundlag for positive relationer og sender et budskab om, at de er interesserede i barnets styrker og ikke blot dets udfordringer. Dette kan styrke tilliden og forbindelsen mellem barnet og venskabsfamilien og bidrage til skabelsen af en positiv identitet hos barnet.

FREMTIDSAFTALE FOR FORLØBET

Ved udgangen af december 2023 er i alt 26 forløb gennemført. Det vil sige, at barnet har besøgt venskabsfamilien i et år, og der er indgået en fremtidsaftale, hvor parterne har tilkendegivet, om de ønsker at fortsætte relationen.

I 25 ud af de 26 forløb har der været gensidig interesse i at fastholde relationen og indgå aftale om, hvordan barnet og venskabsfamilien skal ses fremadrettet. Det svarer til 95% af tilfældene. Telefonisk opfølgning viser, at det i praksis er lykkedes i 80% af tilfældene, hvilket vurderes at være et flot og bemærkelsesværdigt resultat.

Af interviews fremgår det, at både biologiske familier og venskabsfamilier ville være kede af at miste den relation, som de har opbygget over det seneste år.

Hun har virkelig fundet plads i alle vores hjerter. Lige da forløbet skulle til at slutte, og Red Barnet ringede os og sagde, at nu går man i den der udfasningsperiode og alt det her, der skulle vi jo melde ind og sige, om vi ville fortsætte det, og hun skulle så spørge venskabsbarnets mor, om hun ville fortsætte det og sådan noget. Og jeg kunne ikke lade være med at blive sådan lidt nervøs, fordi vi ville gerne, men tænk nu, hvis de sagde nej, så ville jeg virkelig, virkelig blive ked af det, hvis ikke de havde lyst til det (venskabsfamilie)

Mange venskabsfamilier finder det utænkeligt at ophøre relationen, da de mener, at dette ville være et svigt af barnet. Tilmed udtrykker de nervøsitet for tidspunktet frem mod fremtidsaftalen, da de føler, at relationen nu skal stå sin prøve, og det vil stå klart, om barnet værdsætter relationen i samme grad som dem selv.

Da der er mange følelser involveret på dette tidspunkt, og en ellers tryk og stærk relation pludselig kan virke usikker, værdsætter parterne Red Barnets støtte til at afklare situationen. Nogle har allerede indledt dialogen selv, men de finder stadig Red Barnets udfasningssamtaler nyttige, da disse bidrager til at forsikre dem om, at relationen ikke fortsætter bare fordi, en af parterne ikke tør sige fra, eller fordi de biologiske familier føler, at de står i taknemmelighedsgæld til venskabsfamilien.

Der er tilfælde, hvor de biologiske familier på en u hensigtsmæssig måde har draget barnet ind i processen omkring forløbets formelle afslutning, hvilket har skabt usikkerhed hos barnet om, hvorvidt det stadig er velkomment i familien. Det er derfor vigtigt, at Red Barnet støtter forældrene i, hvordan de kan have dialogen ved forløbets formelle afslutning med barnet uden at skabe unødigt usikkerhed.

TANKER OM FREMTIDEN

STATUS PÅ AFSLUTTEDE FORLØB

Selvom en del forløb er nyligt afsluttede, ser det ud til, at langt de fleste relationer fortsætter på nuværende tidspunkt. Selv i tilfælde hvor familier flytter eller barnet starter på efterskole, formår flertallet af familierne at etablere en form, hvor relationen kan bevares. Cirka halvdelen vælger at fortsætte med lignende vilkår, hvor besøg finder sted på en fast ugedag, mens den anden halvdel vælger en model med længere intervaller, såsom hver 14. dag eller månedligt.

Flere beskriver afslutningen af Hjem til Os-året som en overgang eller situation, hvor 'relationen bliver sat fri', og familierne selv kan bestemme, hvordan de vil fortsætte. I nogle tilfælde har familierne allerede påbegyndt denne 'frisættelse', mens andre har ventet tålmodigt på at bevæge sig uden for indsatsens rammer. Afslutningen af Hjem til Os-året åbner op for nye muligheder, og venskabsfamilierne har mange idéer til aktiviteter, de kan lave med barnet, når det føler sig klar. Dette inkluderer bl.a. ferier, weekendture, overnatninger og familiefester.

Vi vil bare gerne blive ved med at være en ressource og en reserve for hendes mor. Vi skal også have hende med på en lille ferie i år. Vi skal på camping (venskabsfamilie)

Venskabsfamilierne reflekterer desuden over, hvilken rolle de ønsker at påtage sig for barnet i fremtiden. De understreger, at de fortsat vil give alderssvarende støtte på barnets præmisser. Når barnet bliver ældre, ser de muligheder for at mobilisere deres eget netværk til gavn for barnet, fx i forbindelse med jobsøgning eller valg af uddannelse. Fremfor alt håber de, at barnet vil fortsætte med at besøge dem og have tillid til, at der altid vil være en åben dør hos dem.

Jeg håber, hun er her for at blive (venskabsfamilie)

USTABIL ELLER AFBRUDT KONTAKT

Trods positive tilsagn ved indgåelse af fremtidsaftalen ses også eksempler på ustabile eller afbrudte relationer ved opfølgning på fremtidsaftalen. Her gælder det dog primært, at besøgene er blevet sjældnere end aftalt, eller at børnene har mistet interessen for besøgene, fx fordi venskabsfamiliens børn er flyttet hjemmefra eller de selv er flyttet, så den geografiske afstand er blevet for stor.

Kun i to tilfælde har venskabsfamilien haft for travlt til at prioritere at leve op til sin aftale om at fortsætte besøgene.

ANBEFALING AF INDSATSEN - LILLE INDSATS MED KÆMPE VÆRDI

Som en naturlig følge af de mange gode erfaringer, vil både biologiske familier, børn og venskabsfamilier varmt anbefale indsatsen til andre. Adskillige fungerer allerede som stærke ambassadører for initiativet, og flere biologiske familier har skrevet barnets søskende op til en venskabsfamilie. I interviewene udtrykker mange også et håb om, at indsatsen kan udvides i fremtiden, så mange flere familier kan drage fordel af den.

Gør det! Og vi siger det til alle, det er en kæmpe gave. Og det er begge veje, så det er totalt win (venskabsfamilie)

En enkelt venskabsfamilie vil ikke nødvendigvis anbefale indsatsen uopfordret, da de mener, at det er afgørende, at venskabsfamiliernes deltagelse i initiativet er drevet af lyst og indre motivation. Andre ville dog uden tøven anbefale det, men selvom de opfatter det som en relativt lille indsats, påpeger de vigtigheden af at formidle et realistisk billede af, hvad indsatsen kræver af alle involverede parter.

Venskabsfamilierne fortæller, at indsatsen kræver tid, planlægning og engagement, ligesom det ikke er givet, at relationen til barnet er problemfri.

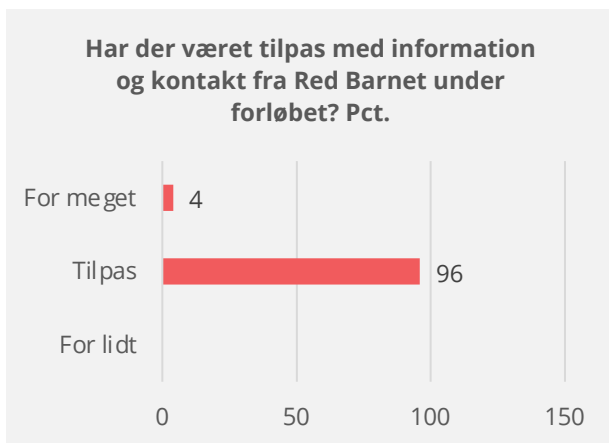
Omvendt vurderer de også, at det er vigtigt at formidle, at Red Barnet skaber tryghed og følger op og dermed udgør en solid støtte i indsatsens første år, så familierne ikke føler sig overladt til sig selv.

Men nu er der altså gået et år, og jeg kan jo bare sige, at det kun er blevet bedre. Jeg kan bare sige, at det er et stort, kæmpe flueben herfra. Alle de bedste anbefalinger ever. Det var det, jeg havde drømt om, og ønsket og håbet på (forælder)

STØTTE, OPFØLGNING OG SPARRING UNDERVEJS

STØTTE OG OPFØLGNING UNDERVEJS

Biologiske familier og venskabsfamilier har følt sig trygge i forløbet, og har oplevet god og tilstrækkelig kontakt med Red Barnet undervejs.

De opfølgende opkald fra Red Barnet har mindet familierne om, at der var støtte at hente, hvis problemer skulle opstå, og for nogle gælder det endda, at opkaldene har virket overflødige, fordi relationen til barnet har føltes så naturlig, at de ikke har haft brug for at blive mindet om, at de var en del af et projekt.

Det har faktisk føltes lidt kunstigt for mig, fordi relationen har været så god efter min mening, at det føltes lidt underligt, at der sådan er en tredje part, der ringer for at høre, hvordan det går (forælder)

Der har undervejs i projektet været nogle børn med flere udfordringer i bagagen, hvilket har krævet, at Red Barnet kom mere på banen end blot den almindelige opfølgning. Det har fx handlet om hygiejne, selvskade, anbringelse og underretning.

I disse tilfælde har familierne oplevet Red Barnet som tilgængelig og hurtigt handlende. De vurderer også, at Red Barnets støtte har været afbalanceret mellem det professionelle og det menneskelige.

Selv i de udfordrende forløb, der afviger fra de gennemsnitlige forløb i Hjem til Os og kræver mere af venskabsfamilierne, omtaler venskabsfamilierne indsatsen positivt og ville ikke være den foruden. Det vurderes derfor, at indsatsen kan bære selv komplicerede forløb, og hvad der kan betegnes som 'den mere udfordrede ende af målgruppen'. Her er et opmærksomhedspunkt dog, at tæt opfølgning og støtte fra Red Barnet er helt afgørende samt at det kan overvejes, om der skal rekrutteres efter to grupper af frivillige, idet de mere udfordrende forløb kan kalde på et særligt overskud eller nogle særlige kompetencer hos venskabsfamilierne.

VIDENDELING OG SPARRING MELLEM VENSKABSFAMILIER

VARIATION I BEHOV FOR SPARRING

Venskabsfamilierne værdsætter initiativet til løbende videndeling og sparring mellem frivillige, hvor de hver anden måned mødes online.

Dog ses det også, at behovet for sparring er størst hos de venskabsfamilier, der har haft børn med større udfordringer, og at disse føler sig bedre hjulpet gennem den målrettede og personlige dialog med Red Barnet.

Red Barnet har altid været klar – også på telefonopkald, hvis vi har været usikre på noget (...) Det har været næsten dem, der har været de bedste samtaler. De er jo blevet mere målrettet lige præcis det, vi selv sad med, hvor det måske er lidt sværere i plenum at fortælle om nogle udfordringer, som er lidt mere personlige (venskabsfamilie)

For venskabsfamilier, hvor relationen til barnet opleves naturlig og kører gnidningsfrit, kan sparring tilnærmelsesvis opleves overflødig. Samtidig kan det være rart at møde de andre, da det kan sætte ens eget match i perspektiv, give inspiration til ting man kan lave med barnet eller give støtte til at finde balancen i de dilemmaer, der måtte opstå undervejs.

Det påpeges desuden i forhold til sparring, at venskabsfamilierne har størst udbytte af sparring

med familier, hvis situation minder mest mulig om deres egen.

UDFORDRINGER SOM KALDER PÅ SPARRING

Udover de få eksempler på forløb med større udfordringer, deler venskabsfamilierne historier om forholdsvis udfordringsfri og bekymringsløse relationer. Når de bliver spurgt om, hvad der har været udfordrende eller vanskeligt, og derfor kræver sparring med andre, fremhæver venskabsfamilierne især gråzoner og dilemmaer, der kan opstå undervejs. Det drejer sig om situationer, hvor der ikke er en entydig løsning, og hvor de selv skal afveje og balancere relationen til det specifikke barn og dets familie.

UDFORDRINGER UNDERVEJS I FORLØBENE

Udfordringer og dilemmaer, som kalder på sparring, kan eksempelvis omfatte udfordringer i forbindelse med gavegivning, fastlæggelse af grænser eller beslutninger om, hvor meget venskabsfamilien bør spørge ind til følsomme emner, der berører barnet og dets biologiske familie.

De fleste udfordringer er unikke for det enkelte barns forløb, men af andre eksempler på, hvad der kan være udfordrende, nævner venskabsfamilierne fx situationer, hvor et barn indledningsvis har følt sig utryk ved den ene voksne i familien, og hvor børn har haft perioder med et stort behov for at være tæt på deres biologiske forældre og derfor har haft hjemve.

I enkelte tilfælde forekommer jalousi eller andre svære følelser hos venskabsfamiliernes yngre børn. Det kan fx være fordi, de oplever barnet som en konkurrent til deres forældres eller søskendes opmærksomhed, eller fordi de har svært ved at kapere, at venskabsbarnet ikke altid følger normerne for god opførsel i deres familie. I de tilfælde, hvor der tales om jalousi, omtales dette dog som forbigående, og som følelser der hurtigt er blevet taget hånd om.

Under udfordringer nævnes også tilfælde, hvor barnet har angst eller er begrænset i verbal og fysisk feedback. Der kan også være perioder, hvor barnet synes svært at begejstre og her er det væsentligt, at venskabsfamilierne i grove træk kender til baggrunden for udsving i barnets trivsel, så de ikke peger pilen indad og begynder at tvivle på deres egen indsats uden grund.

Min datter skal udredes for ADD/ADHD, og det er jo en diagnose, der giver manglende overskud og energi (...) På et tidspunkt troede venskabsfamilien, at hun ikke ville komme der mere, fordi hendes sædvanlige begejstring og engagement var væk (...) Jeg fortalte dem, at det var fordi, der er en diagnose på vej, og hun ikke har ret meget overskud. De svarede, at det tager vi bare, som det kommer, det er helt ok, vi er her stadigvæk. Og det er jo fantastisk! (forælder)

Slutteligt nævnes udfordringer, som relaterer til, hvis de biologiske forældres forventninger til venskabsfamiliernes indsats overstiger kerneopgaven. Det kan fx være, hvis de biologiske forældre involverer venskabsfamilien i den kommunale sag eller udtrykker ønske om selv at komme med på besøg hos venskabsfamilien.

VÆRDISKABELSE FOR BARNET

De er søde... ja og så laver man bare totalt sådan, hvad vi gerne vil, og så spiser vi aftensmad, og så er det også bare hyggeligt at være derovre... vi taler bare, og vi spiller brætspil eller aktiviteter udenfor eller går nogle ture...

- barn 13 år

Når jeg er der, føler jeg også, at det er min hund. Det er dejligt

- barn 10 år

(Faren i min venskabsfamilie) har orange skæg og så har han alle mulige sjove ting i sin kælder. Lego, som jeg går rigtig meget op i. (Moren i min venskabsfamilie) er sjov og hyggelig, og så har de en datter, som jeg leger med tit. Vi leger babyleg og hundeleg og soveleg (...) Jeg glæder mig, når jeg skal besøge dem

- barn 8 år

At de nogle gange, så lærer de mig nye ord, som jeg ikke har lært på dansk... og hvordan man bager ting. Vi har bagt muffins og sådan et øgtigt brød, som der har ligesom fletning...

- barn 8 år

Det der er anderledes, det er, at de taler om de ting, de har lavet, når de spiser.

- barn 11 år

Jeg laver mange ting med min venskabsfamilie. Det er en blanding fra at have filmaften til at tage på geocaching og gå ture i parken (...) Der er ikke noget, jeg bedst kan lide at lave med dem, det bedste ved at have en venskabsfamilie er nok, at jeg får en pause fra hverdagen

- barn 14 år

Selvfølgelig er det sjovt og også nogle gange lidt inspirerende, at se familier gøre ting på anderledes måder. Det synes jeg er inspirerende i hvert fald. Måske også en positiv ting, for man kan lære lidt fra hinanden

- barn 10 år

BARNETS UDBYTTE AF HJEM TIL OS

Der tegner sig et entydigt billede af, at indsatsen med venskabsfamilier bidrager til særlig barnets, men også til familiens, trivsel.

I det afsluttende spørgeskema, der er besvaret af 23 biologiske forældre, svarer 96%, at indsatsen har levet op til deres forventninger, og i alt 100% vurderer, at tiden med venskabsfamilien har haft en stor eller ligefrem meget stor betydning for barnets samlede trivsel.

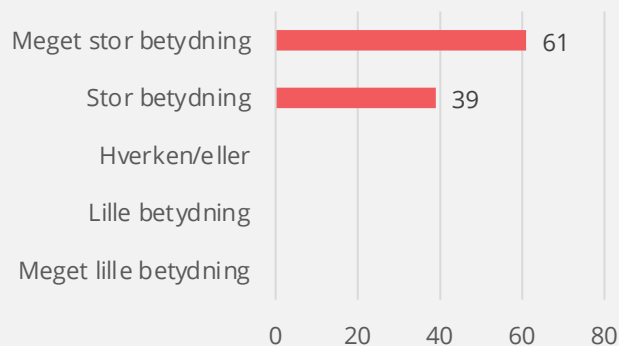
De biologiske forældre vurderer børnenes mest centrale udbytte til at være:

- 92% har i høj grad fået nye, gode relationer
- 92% har i høj grad fået indblik i hvordan livet kan se ud i en anden familie
- 71% er i høj grad blevet gladere i hverdagen

(se også figur s. 48)

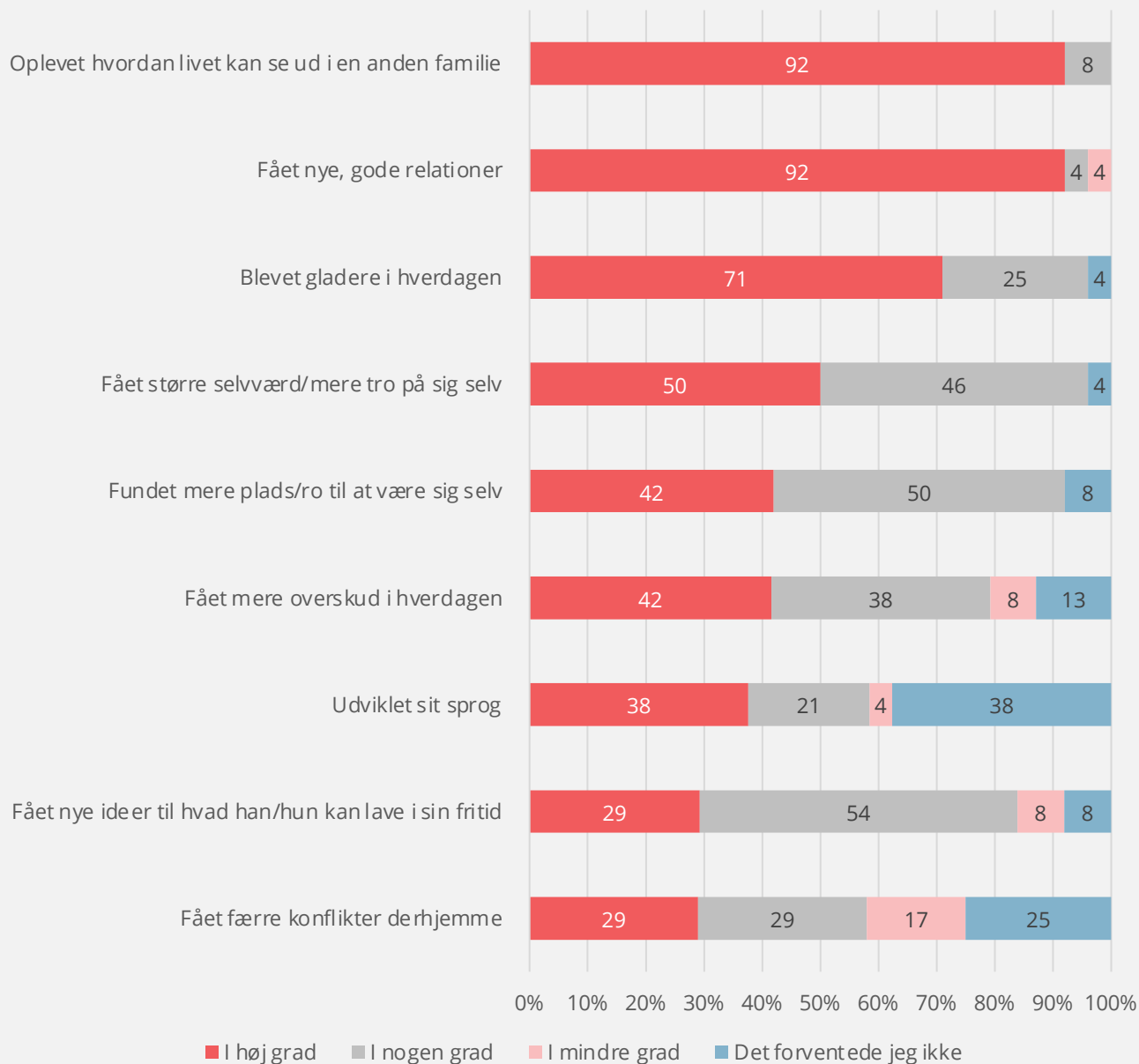
En betydelig andel af de biologiske forældre vurderer dertil, at deres børn som en konsekvens af indsatsen i nogen til høj grad har udviklet et større selvværd, øget tro på sig selv og fundet mere plads og ro til at være sig selv.

Har venskabsfamilien samlet set haft en positiv betydning for dit barns trivsel? Pct.

Jeg synes Hjem til Os er en meget stor succes for vores familie, både børn og forældre. Vi har alle sammen mere overskud til os selv og til at slappe af (...) Jeg synes min søns udvikling har været stor og meget positiv. Han kommer selv frem, siger noget, siger fra, giver sin mening (forælder)

Har dit barn fået følgende ud af at have en venskabsfamilie? Pct.

VÆRDISKABELSE FOR BARNET

NYE VIGTIGE RELATIONER

For de biologiske familier var det et ønske, at venskabsfamilien kunne bidrage til at udvide barnets netværk og være med til at give barnet et sikkerhedsnet, så deres familiekonstellation virker mindre sårbar, og så barnet oplever at have andre vigtige voksne i deres liv, hvis de fx kommer i konflikt med – eller mister – deres forældre.

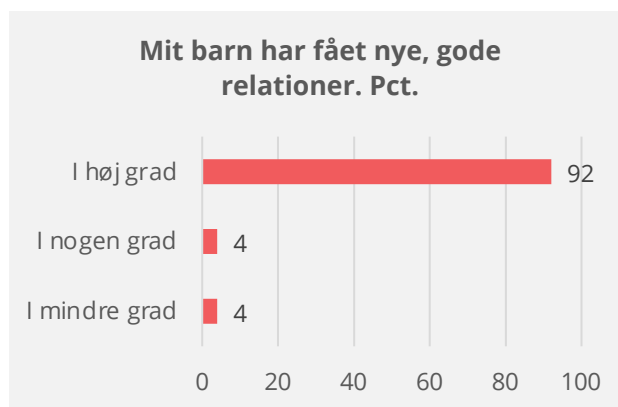
Børnene giver udtryk for, at de er glade for at besøge deres venskabsfamilier, og at det er dejligt at have en tæt relation til andre end deres familie. Nogle som de kan have gode oplevelser med og et sted, hvor de godt kan lide at komme.

Hvad det bedste er? Jeg synes, der er mange gode ting. Jeg synes, det er dejligt at have et ekstra sted. Det synes jeg er meget hyggeligt og meget dejligt. Det er også meget hyggeligt at være sammen med dem. Og så er det godt at have nogen, man kan lide at være sammen med (...) Det er hyggeligt og dejligt at have et ekstra hold (barn 10 år)

De biologiske familier glædes over deres barns udvidede netværk, og for flere forældre gælder det, at de også selv nyder godt af venskabsfamiliens overskud og hjerterum.

Det bedste ved at have en venskabsfamilie er, at man kan være sammen med dem. Man kan lege med dem. Og man skal ikke være sammen med dem hele tiden, for så kan man nemt få for meget, hvis man er sammen 24 timer ad gangen (barn 8 år)

Nogle biologiske forældre oplever, at venskabsfamilien gør ting ud over det forventelige, som fx at hjælpe dem med praktiske ting i forbindelse med flytning, gå med til netværksmøder hos kommunen eller understøtte, at de får et netværk. Nogle biologiske forældre oplever sågar, at venskabsfamilien inkluderer dem i familien ved fx at vælge at invitere dem på middag eller med på udflugter.

STIMULI OG NYE INDTRYK

De biologiske forældre oplever, at venskabsfamilierne kan stimulere deres børn på andre måder, end de selv kan, i den pressede situation, de aktuelt befinder sig i.

Jeg kan ikke stimulere hende. Min datter laver mange aktiviteter med dem, hvor de stimulerer hende. De har en biograf i kælderen, deres egen biograf. Og de maler meget. De er sådan en kunstnerisk og kreativ familie (forælder)

I interviewene ses mange eksempler på stimulation af børnene. Overordnet peges der på, at børnene eksponeres for nye ting og prøver ting, de aldrig har prøvet før. Det dækker over alt fra fx krabbefangst, til nye smagsoplevelser, til vinterbadning, til oplevelsen af at have et kæledyr, der føles som ens eget.

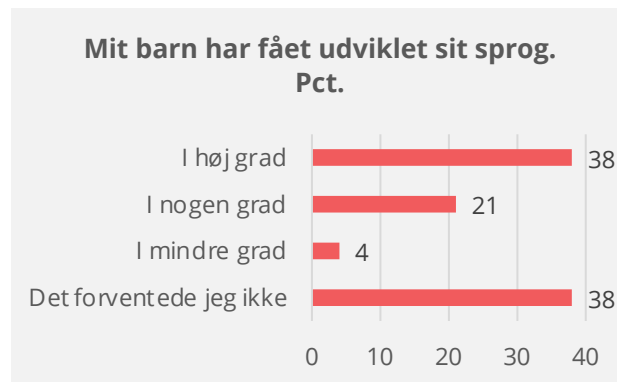
Vi skulle skøjte, og jeg havde orange skøjter på. Det var første gang jeg skulle skøjte, og det var faktisk meget sjovt. Nu vil jeg gerne prøve det med min mor (barn 6 år)

Andre eksempler på stimulation er også kreative aktiviteter, som barnet laver med venskabsfamilien, og at venskabsfamilierne giver sig tid til at forklare om historiske begivenheder og at komme med grundige og reflekterede svar på barnets mange spørgsmål.

Min datter er meget, meget nysgerrig (...) Hvis du ikke giver hende en ordentlig forklaring, så bliver du uvenner: 'Det giver ikke mening. Du skal forklare lidt mere, det er alt for dårligt forklaret'. Men faren i venskabsfamilien, han kan svare på en helt anden måde. Det er perfekt (forælder)

Slutteligt nævnes sproglig og fysisk stimulation. Særligt de tosprogede børn har stor gavn af både almindelig samtale med venskabsfamilien og nye sproglige inputs, som fx rim og remser. Andre børn opleves at have et stort udbytte ved fysisk stimulation i form af fx hundeluftning og fodbold i haven som et alternativ til daglig skærm og gaming.

Det er også rart for moren, at han laver noget fysisk aktivt, når vi er ude. Vi gamer aldrig her (venskabsfamilie)

INDSIGT OG UDSYN

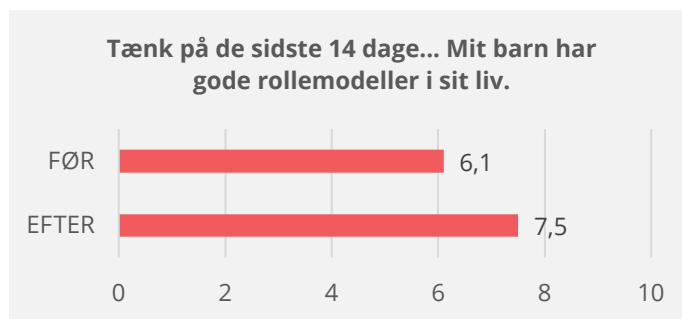
Samtlige biologiske familier svarer, at deres børn ved at komme i venskabsfamilierne får lov til at opleve, hvordan livet kan se ud i en anden familie. Det dækker bl.a. over, at barnet opnår indsigt i andre familiedynamikker, ser hvordan andre forældre opdrager deres børn, og oplever hvordan andre familier bor og taler sammen.

Vi sad og spiste, og så spurgte vi, hvad de havde lavet i weekenden. Så fortalte hun, hvad de havde lavet, og så spurgte hun først vores ene datter: 'Hvad har du lavet i weekenden?' (...) Så henvendte hun sig til mig, og så gik hun hele vejen rundt og afventede, at vi fortalte lidt. Det var simpelthen så sjovt, og hun var simpelthen så opmærksom på, at nu skulle hun også spørge igen, og vise interesse for, hvad vi havde lavet. Hun havde jo så i hvert fald lagt mærke til, at det var noget, vi spurgte om, og det var noget, hvor vi fik en god dialog. Det synes jeg bare var simpelthen så fint og så hyggeligt, og det er en af de der, hvor man også bare tænker: 'Wow, der har vi da gjort noget for at få det der tætte bånd (venskabsfamilie)

Det fremhæves også, at børnene via besøgene får nuanceret deres blik på, hvordan en mor og far kan være – herunder at de får udfordret stereotype forestillinger om kønsroller samt adgang til både kvindelige og mandlige rollemodeller.

Jeg tænker måske også, når han ser mig, at han finder ud af, at man kan også have kvinder som rollemodeller. Jeg arbejder også. Jeg er også chef på mit arbejde. Jeg er også ekstremt aktiv på fodboldbanen. Man behøver ikke altid kigge til de mandlige rollemodeller (venskabsfamilie)

Af progressionsmålingen, hvor de biologiske forældre kan score barnet fra 0-10 på forskellige parametre, fremgår det, at den største forskel, fra børnenes opstart til afslutning af forløbet, ses i forbindelse med spørgsmålet om rollemodeller, hvor der kan observeres en stigning på 1,4 point.

Udsyn og indsigt dækker også over forhold som fx kulturudveksling. I venskabsfamilierne får børnene adgang til at opleve danske traditioner og fejring i forbindelse med højtider som fx Sankt Hans, påske og jul.

FRIRUM

Venskabsfamilierne udgør i mange tilfælde et frirum for barnet, der kommer på besøg. Her er både tale om et præstationsfrit rum, hvor barnet ikke forventes at skulle være noget bestemt eller leve op til nogle særlige krav, og et rum, hvor barnet kan være sig selv og blive set for den person, det er.

Når han er her, så er han jo i nogle rammer, hvor det bare handler om, at han skal være og blive set for den han er og ikke skal præstere noget særligt eller sådan noget (venskabsfamilie)

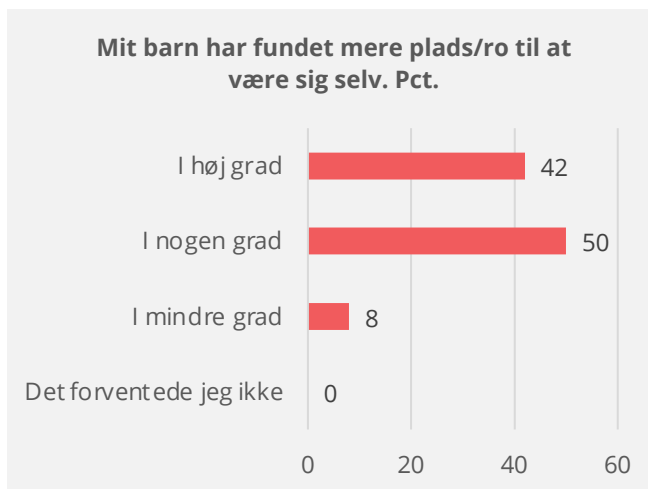
Flere biologiske familier omtaler sig selv som pressede, hektiske og larmende og i tilfælde, hvor der er mange søskende og/eller søskende har diagnoser, også som et sted, hvor børnene kommer i konflikt og ofte skal kæmpe om opmærksomheden.

Det bedste er nok, at man kan komme lidt væk, eller lige være sammen med nogle andre og lige få ro og sådan noget (...) Fordi jeg får lidt ro i min krop og ja, der er ikke alle mulige sådan der ... Det er bare roligt (barn 12 år)

Både biologiske forældre, børn og venskabsfamilier omtaler besøgene i venskabsfamilien som en mulighed for, at

børnene har et sted, hvor de kan finde ro, slappe af og være sig selv. Her oplever børnene, at der er stor opmærksomhed på deres interesser og behov, og at tiden er fokuseret omkring samværet på en rolig og hyggelig måde.

Bare et sted hvor hun kan slappe af, hvor hun ikke hele tiden skal være bange for at få en på lampen af sin bror. Bare sådan trygt og rart, og så er der en hund. Hun vil rigtig gerne have en hund (venskabsfamilie)

Jeg tror, jeg tænker på dem som mine venner, ja nogle gode familievenner, men som jeg faktisk har helt for mig selv (barn 10 år)

ALMEN DANNELSE OG SKOLETRIVSEL

Venskabsfamilierne ses også at kunne bidrage til børnenes **faglige og sociale skoletrivsel**.

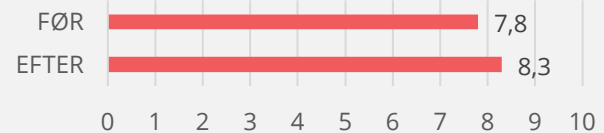
Vi kører derud i bil, og så snakker vi nogle gange lidt om, hvad vi skal lave, og hvad vi skal spise, og så har jeg tit lektier, så det laver vi tit derude. Det er noget vi lidt har fundet på sammen, og det er mega fedt på grund af, at så er det overstået, og vi kan stadig nå en del ting (barn 10 år)

Flere børn modtager hjælp til skolearbejde, og flere biologiske familier fortæller, at venskabsfamilierne har kompetencer til at hjælpe med lektier, de ikke selv kan forstå, samt at det kan være mindre konfliktfyldt for barnet at lave lektier med venskabsfamilien.

Han virker rigtig glad for det, og da han havde en musikopgave, han bare ikke kunne få afleveret, fordi hans makker ikke havde lavet noget, der fik han faktisk hjælp af deres store datter til at lave en melodi, fordi hun er meget musikbevidst, ikke? (forælder)

Dertil fortæller nogle venskabsfamilier, at barnet har åbnet op om konflikter, der udspiller sig i skolen. Her har de hjulpet barnet til at forstå situationen og til at finde nye måder at håndtere konflikterne på.

Tænk på de sidste 14 dage... Mit barn er glad for at gå i skole. Point.

Af fortællingerne fra særligt venskabsfamilierne fremgår det, at de lægger vægt på at inkludere barnet i deres familie med alt, hvad det indebærer. Når børnene er på besøg lægges der derfor også vægt på **almen dannelse**, og børnene tildeles huslige opgaver på lige fod med venskabsfamiliernes egne børn, som fx at hjælpe med at dække bord, gå ned med skrald, tage af bordet osv. Dertil ser flere venskabsfamilier det også som en hjælp til børnene, at de hjælper dem til gode manerer, som fx at blive siddende ved bordet, mens man spiser, eller at spise pænt.

Vores datter havde faktisk fat i hende i starten, fordi hun spiste med fingrene. Hun spiste simpelthen så grimt, at det ikke var til at holde ud at se på. Så sagde vores datter sådan: 'Okay, skal vi ikke lige prøve med kniv og gaffel' (...) Og så kom hun et par gange efter, og så var hun sådan: 'Jeg har øvet mig i at bruge kniv og gaffel', sådan helt stolt. Hun skulle vise, hvor dygtig hun var blevet (venskabsfamilie)

TRIVSEL, SELVVÆRD OG SELVTILLID

Som allerede skrevet (s. 47), vurderer samtlige forældre, hvis børn har afsluttet et forløb, at Hjem til Os-året har haft en meget stor eller stor positiv betydning for deres barns trivsel (100%). Det vil også sige, at Hjem til Os-året vurderes at have haft en positiv betydning for børnene selv i forløb, som har været præget af udfordringer.

Ligeledes vurderer de biologiske forældre, at deres barn er blevet gladere eller endda har fået mere overskud i hverdagen som følge af besøgene i venskabsfamilien.

Jeg synes i hvert fald, at jeg kan mærke en ændring i ham. Han virker gladere og mere motiveret til ting og sager (forælder)

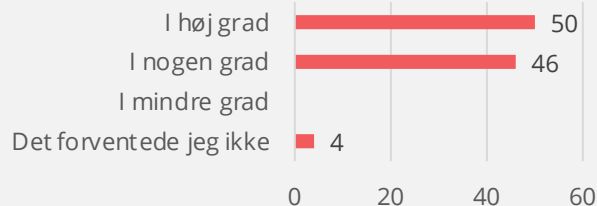
Forældrene oplever, at de faste ugentlige aftaler skaber tryghed for barnet og er med til at øge barnets tillid til, at det har mennesker omkring sig, som oprigtigt gerne vil dem. Det har også en stor betydning for børnene, hvoraf mange har erfaringer med svigt, som har påvirket deres oplevelse af at være noget værd.

De siger, jeg er prinsessen af huset, fordi de synes, jeg er meget smuk. Så bliver jeg glad (barn 6 år)

Forældrene lægger stor vægt på frivillighedsaspektet af Hjem til Os. Det har været, at venskabsfamilien ikke er at sidestille med den støtte, den biologiske familie modtager i kommunalt regi. Venskabsfamilien har truffet et aktivt valg om at investere sin tid og sit overskud i at give omsorg og udvise medmenneskelighed overfor barnet, hvilket vurderes at spille ind på barnets oplevelse af sit eget værd. Af samme grund lægger forældre vægt på det aktive tilvalg i dialogen med barnet om Hjem til Os.

Jamen altså, jeg er ikke i tvivl om, at der er kommet noget på selvværdskontoen, fordi som jeg også har sagt til min datter, at det er jo nogen, der har valgt dig til. Det er dig de gerne vil have, det er dig, de gerne vil bruge tid sammen med, det er dig de gerne vil lære at kende, det er dig de gerne vil hjælpe eller lege med eller lave mad med, altså dele alt med (forælder)

Mit barn har fået større selvværd/mere tro på sig selv. Pct.

Af interview med venskabsfamilierne fremgår det, at mange er meget bevidste om barnets behov for at genvinde troen på sig selv, og at de derfor arbejder aktivt for at kunne give barnet små oplevelser af succes under besøgene.

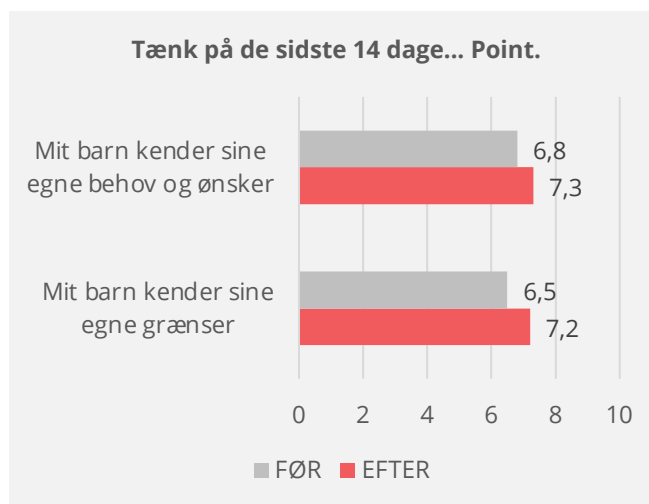
Jeg tror i høj grad også, at det vi kan give ham, det er det der nærvær, og tid til ikke bare at øve, men også at sætte sig ned, ligesom og opleve, at der er nogle ting, han kan. Og det er jo en succes (venskabsfamilie)

I interviewene ses talrige eksempler på, hvordan børnene udvikler både **personlige og sociale kompetencer**, som fx at de udvikler deres evne til at fokusere og finde ro, at de får mod på at prøve kræfter med nye ting, at de bliver bedre til at håndtere konflikter og sætte grænser samt bliver fortrolige med spillereglerne i venskabsfamilien.

Det er sjovt. Og jeg prøver noget nyt. Jeg har udviklet mig mere. At jeg springer ud i tingene mere (barn 13 år)

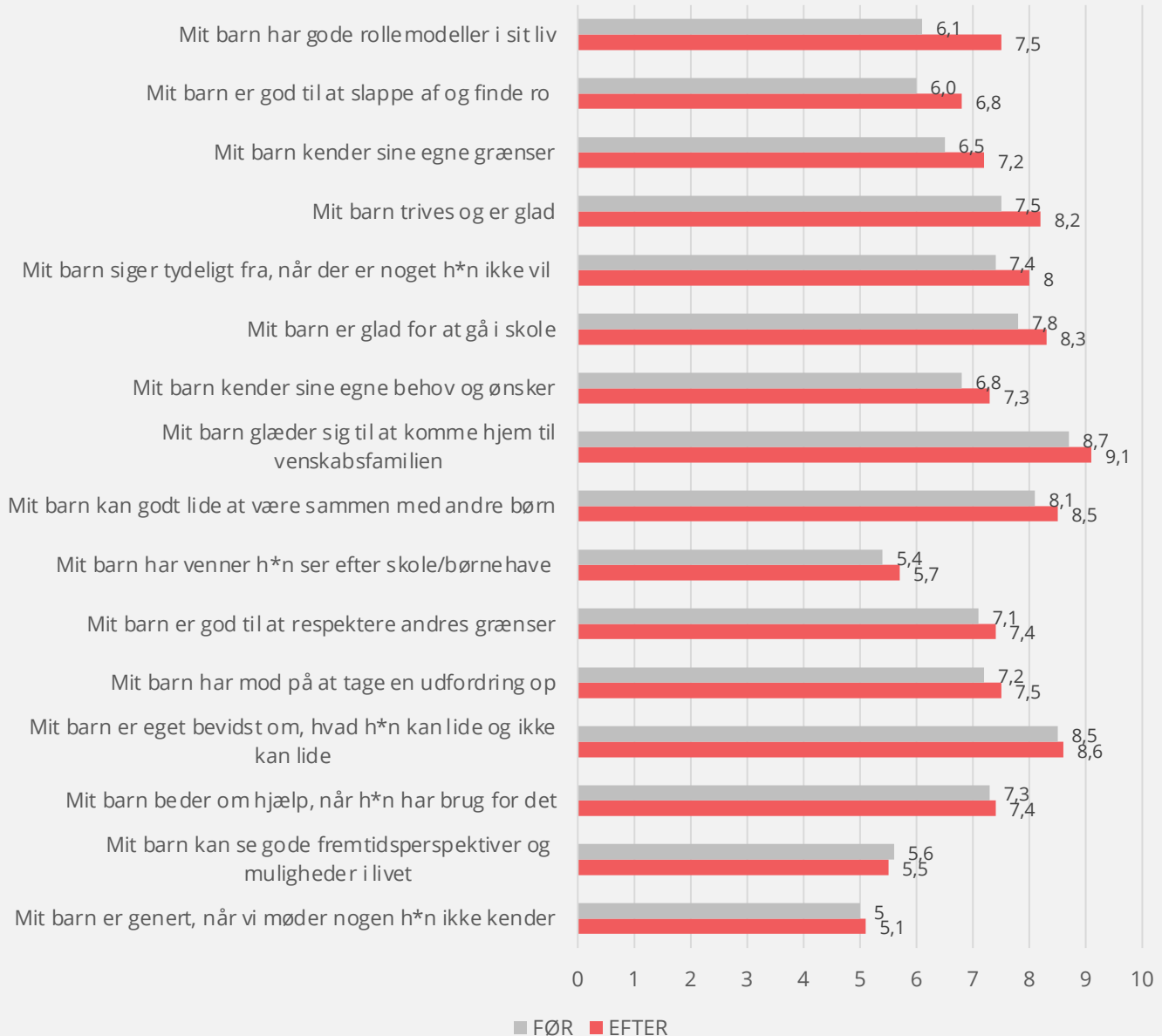
Dertil ses flere eksempler på succesoplevelser, hvor børnene har fundet mod til at kaste sig ud i nye ting og overvinde deres egne grænser.

Den der strandtur, den husker jeg virkelig som et kæmpe succes. Han var så negativ også, da vi kom derned. Ej, det var den dårlige strand, og det hele var bare 'øv'. Og så da han først kom i vandet, så var han jo bare i kurs. Vi kunne ikke få ham op igen. Og han lavede vandkamp. Og man kunne mærke, at han blev glad også. Så det var bare et kæmpe succes (venskabsfamilie)

PROGRESSION

Tænk på de sidste 14 dage. Hvor godt passer følgende udsagn? Point.

Biologiske forældre har angivet en score fra 0-10, hvor 0 'slet ikke passer' og 10 'passer bedst'.

BØRNEVURDERINGER AF HJEM TIL OS

... 50 stjerner, fordi det betyder rigtig godt... (barn 6 år)

... 5 stjerner, fordi jeg synes, det er en meget god idé (barn 11 år)

... 5 ¼ stjerner, fordi jeg har det meget godt med det, og jeg hygger mig virkelig meget, men nogle gange savner jeg min mor... (barn 11 år)

... 4 stjerner, for måske kunne vi komme lidt mere på udflugt (barn 11 år)

... 3,7 stjerner, fordi det er ret sjovt, men nogle gange ved jeg ikke, hvad jeg skal lave derhenne... (barn 9 år)

4 stjerner, for der er ikke noget, der er perfekt... (barn 12 år)

... 4 stjerner, for jeg kan godt lide det, men jeg kan også rigtig godt lide at være sammen med min far (barn 8 år)

... 100 stjerner, når vi spiller fisk er det allerbedst (barn 6 år)

... 10-11 stjerner, fordi at de er meget gode ved mig, og giver mig mange kysser... (barn 6 år)

... 5 stjerner, bare fordi det er sjovt (barn 8 år)

... 5 stjerner, fordi det er sjovt at være der (barn 6 år)

... 5 stjerner, for jeg stoler mere og mere på dem (barn 13 år)

... 4 stjerner, for jeg kan godt lide at være der, men nogle gange vil jeg hellere noget andet (barn 10 år)

... 8 stjerner, for det er en virkelig rar ting, men det har ikke ændret mit liv... (barn 14 år)

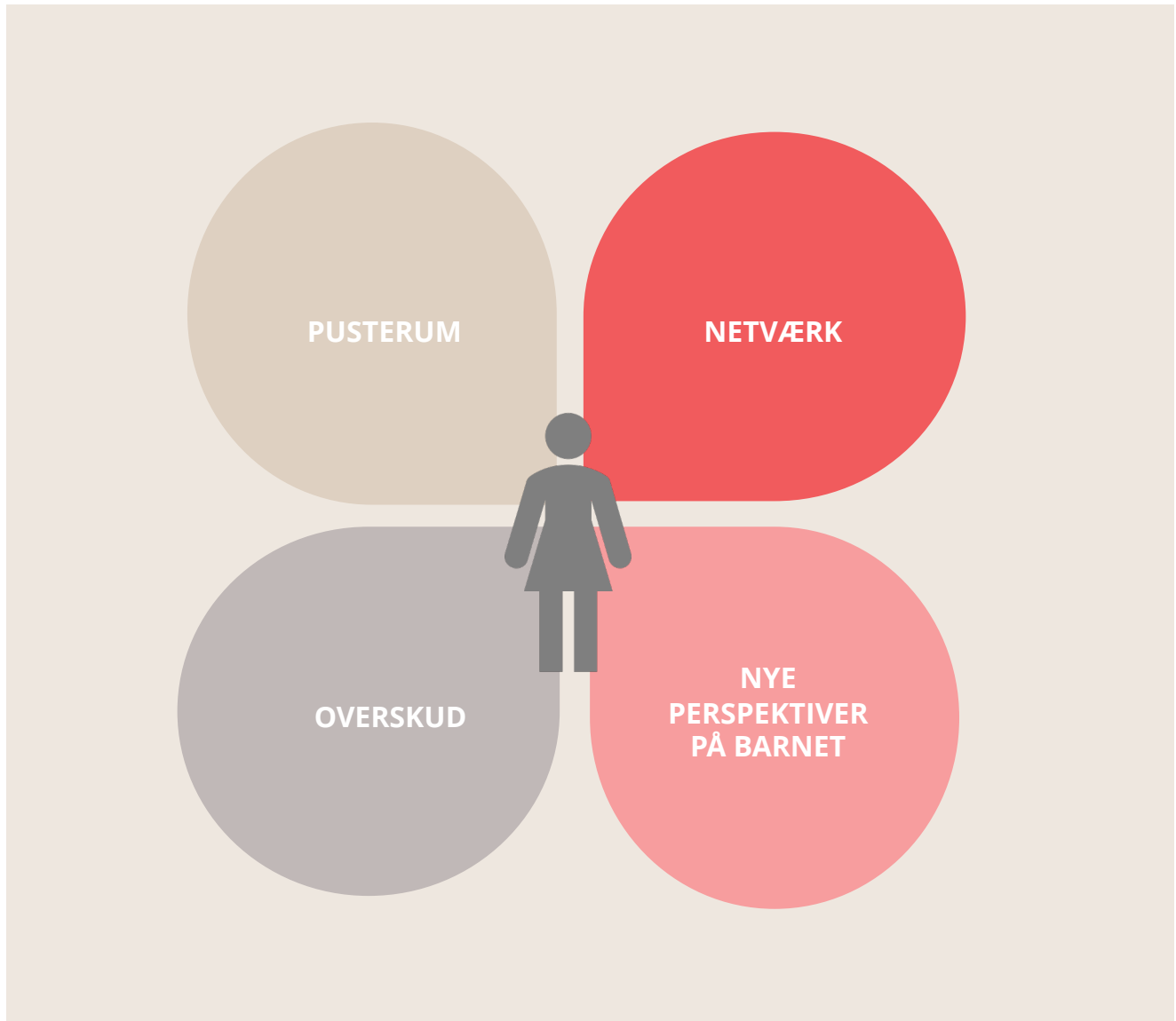

Hjem til Os har betydet, at min søn har prøvet nogle ting, som vi normalt ikke gør. Han har lært at sidde flere rundt om et bord til aftensmad og oplevet hyggen ved det. Han er kommet glad hjem hver gang og har haft det godt hos dem. Jeg synes, det har været en fantastisk familie, det må jeg sige, de er meget omsorgsfulde overfor min søn. Det er en sød familie og nogle søde børn. De laver udendørs aktiviteter som at spille fodbold, lave bål og bage pandekager, det er dejligt. De er gode rollemodeller for at en familie snakker sammen og samarbejder og laver ting sammen. Herhjemme er han meget sig selv og siger nej til ting.

- citat fra forælder

VÆRDISKABELSE FOR DE BIOLOGISKE FAMILIER

VÆRDI FOR DE BIOLOGISKE FORÆLDRE

Indsatsen har ikke kun værdi for børnene, som matches med en venskabsfamilie, men har også en egen værdi for de biologiske forældre og somme tider også deres søskende.

NETVÆRK

De biologiske forældre er alle indforståede med, at venskabsfamilien skal være barnets relation. Det ses dog i nogle tilfælde, at relationen udvikler sig til, at venskabsfamilien inkluderer forælderen i nogle af de ting, de laver med barnet, ligesom venskabsfamilierne i flere tilfælde har budt sig til med hjælp og støtte til familien, som er langt ud over det forventelige.

Udover de tidligere nævnte eksempler, ses det fx, at venskabsfamilier har bragt og hentet venskabsbarnet fra skole, når en forælder har været syg, eller at venskabsfamilien har trådt til med pasning, så en forælder har kunnet deltage i vigtige begivenheder. Som følge heraf ser en del af de biologiske forældre også, at venskabsfamilien ikke alene udgør deres barns netværk, men opleves som et netværk for hele familien.

NYE PERSPEKTIVER PÅ BARNET

De biologiske forældre vurderer, at indsatsen med venskabsfamilien giver dem mulighed for at se nye sider af deres barn, hvilket hjælper dem til at lære barnet bedre at kende og dermed spiller positivt ind på deres egen relation til barnet.

Når børnene kommer hjem fra venskabsfamilierne, fortæller de deres forældre om fx sjove aktiviteter, de har lavet, spændende steder, de har besøgt, gode smagsoplevelser, de har haft og nye spil, de har lært. Det øger forældrenes viden om, hvad barnet godt kan lide, og inspirerer forældrene til hvordan de kan imødekomme deres børns interesser og styrke relationen med barnet.

Jeg prøver at finde ud af, hvad der vil hjælpe mine børn. Hvis venskabsfamilien siger, at de gjorde det her i dag, og de kan lide det, så kan jeg gøre det samme herhjemme. Så jeg lærer også nye ting fra familien, om hvad mit barn kan lide. De kan lide pizza, så jeg tænkte: 'Hvordan vi kan lave pizza?'. Så det er også en form for læring til mig selv, hvordan de kan være mere glade med mig (...) Hvis de siger, at vi tog til dette sted, så skriver jeg det ned og prøver at bringe dem til det samme sted. Det er fantastisk (forælder)

Venskabsfamilierne har fokus på børnenes ressourcer og er ofte opmærksomme på at formidle deres observationer om barnet videre til forældrene.

Venskabsfamilien ser en dreng i total trivsel, og det er jo slet ikke det, de siger henne i skolen (forælder)

For de biologiske forældre er det en stor glæde at mærke, at deres barn har flere livsvidner, og at fornemme at venskabsfamilierne får øje på ressourcer hos deres barn, som udfordrer både deres eget syn på barnet og de fortællinger, de modtager om barnet fra fx skolen.

PUSTERUM

For de biologiske forældre gør barnets ugentlige besøg hos venskabsfamilien, at de får et afbræk og et pusterum. Oplevelsen afhænger dog af, om der er andre søskende i hjemmet – og hvilke behov disse har.

I familier med kun ét barn skaber den børnefrie dag mulighed for fx at slappe af, købe ind alene eller indhente arbejde, og den faste ugedag skaber en forudsigelighed, som gør det muligt at takke ja til en invitation eller at planlægge at se en veninde.

Nej, men så er det jo en helt ny verden, der åbner sig. Selvom det er i det små, men det føles sådan. Jeg kan godt love det, at det føles sådan. Altså, at det er med armene over hovedet. At jeg nu kan sige 'ja tak' til en invitation. Det er også nyt for hende at se, at mor er ikke bare en, der er derhjemme med hende, hun laver også andre ting (forælder)

I familier med flere børn er den ugentlige dag, hvor et barn besøger venskabsfamilien, med til at lette presset og mindske den oplevelse af splittelse og dårlig samvittighed, der kan ligge i at have vanskeligt ved at imødekomme alle sine børns behov på én gang.

Jeg bliver roligere, psykisk, jeg bliver ikke så presset. Fordi jeg siger hele tiden til ham, at jeg ikke kan gøre det... Jeg bliver glad fordi, han har fundet nogen, der gør de ting med ham, jeg ikke kan gøre (forælder)

Når presset mindskes, oplever de biologiske forældre, at stemningen i hjemmet ændrer sig. De fortæller, at der opstår færre konflikter, og at deres temperament påvirkes i en positiv retning, hvor de får større tålmodighed og bliver mindre opfarende. I alt oplever 58% af de biologiske forældre, at barnets besøg i venskabsfamilien i nogen eller høj grad har bidraget til at reducere antallet af konflikter i hjemmet (se figur s. 48).

OVERSKUD

Flere biologiske forældre fortæller, at det egentlige pusterum, hvor de føler sig forsikret om, at deres barn har det godt og hygger sig, er med til at frigive overskud og energi hos dem.

Jeg får skuldrene ned, og kan se: I dag kommer der en glad unge hjem til aftalte tid. Det giver jo én ekstra energi, overskud og glæde (forælder)

De kommer med eksempler på, hvordan overskuddet og energien, de får frigivet, hjælper dem til at få holdt orden i hjemmet, komme på plads efter flytning eller at drage omsorg for sig selv ved fx at få bestilt tid hos lægen.

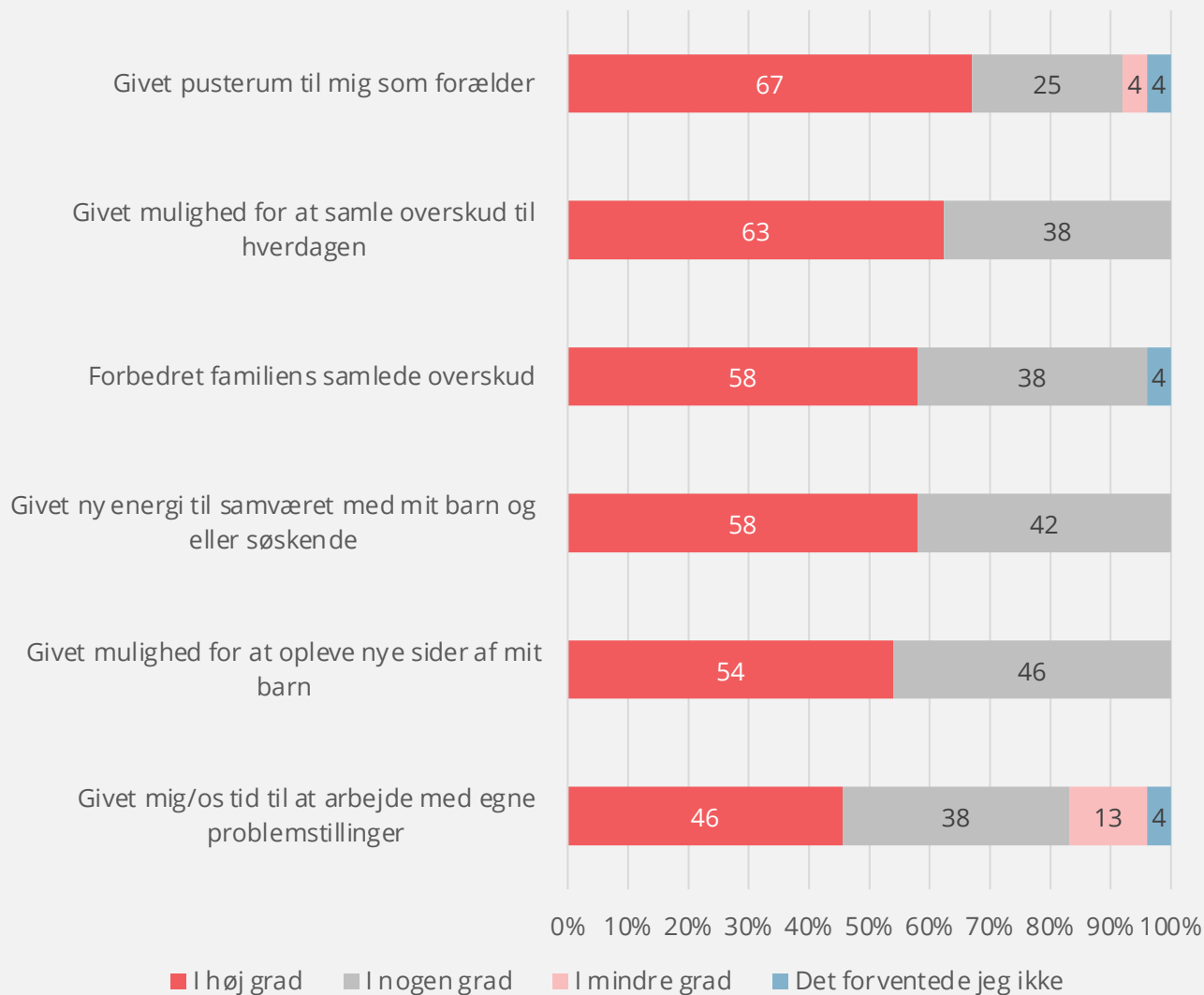
Det gjorde jo lige pludselig, at jeg havde tid til at bestille tid til lægen (...) Fordi det havde jeg ikke prioriteret (forælder)

Det egentlige afbræk og det deraf følgende overskud kommer også børnene til gode. Når de biologiske forældre får slappet af eller får noget fra hånden, så oplever de nemlig også, at de bedre kan prioritere kvalitetstid med barnet.

Så jeg har mere, hvad skal man sige, sjov tid med hende. Så har jeg tid til at være sammen med hende og lytte til hende og lege med hende (forælder)

De biologiske forældre oplever i flere tilfælde også rygstøtte, anerkendelse og opbakning fra venskabsfamilien, når de skal træffe vigtige valg omkring barnet. Det har betydning for deres oplevelse af overskud til fortsat at kæmpe for deres barns trivsel.

Har dit barns besøg i venskabsfamilien betydet noget af følgende for dig som forælder? Pct.

VÆRDISKABELSE FOR FRIVILLIGE VENSKABSFAMILIER

VÆRDI FOR VENSKABSFAMILIER

PERSONLIG GLÆDE OG
TILFREDSSTILLELSE

EN DAG AT SE FREM TIL

NOGET MENINGSFULDT
AT SAMLES OM

INDBLIK I ANDRE
MÅDER AT LEVE PÅ

ET EKSTRA
FAMILIEMEDLEM

Venskabsfamilierne ser Hjem til Os som en attraktiv indsats, da den skaber mulighed for at være frivillig i direkte kontakt med et barn, samtidig med at det foregår i eget hjem, så hele familien kan være sammen om indsatsen.

Venskabsfamilierne har en **personlig glæde og tilfredsstillelse** ved at kunne være med til at gøre en forskel for et barn i en udsat position, og deres engagement i indsatsen stemmer godt overens med, hvem de gerne vil være.

Jeg synes også, det har været meget givtigt at vide, at man kan være med til at gøre en forskel simpelthen. Det er det. Det er jo helt sådan menneskeligt helt ind i hjertet, at det går ind, og det er jo ikke fordi man står og tænker 'Wow, vi er nogle store helte'. Men det er bare helt basic det her med, at man kan være der for hinanden. Det har en betydning helt sådan fundamentalt som menneske (venskabsfamilie)

De oplever, at det ugentlige besøg er med til at give familien **noget meningsfuldt at samles om**. På denne dag tager de tidligere fra arbejde, holder pause fra praktiske gøremål, er fælles om noget og laver ting sammen, som de ikke plejer. Det er **en dag, de ser frem til**.

Altså, vi glæder os jo hver gang. Vi glæder os til hver onsdag. Og der er en livsglæde i det der med at have små børn i huset. Og samtidig så at vide, at det kun er onsdagen (griner). Men vi får rigtig meget ud af at se ham udvikle sig. Det er en stor energigiver og motivation. Altså jeg vil nærmest sige, at der går ikke mange onsdage, hvor vi ikke på vej hjem i bilen lige bliver enige om, at det var da den bedste beslutning, vi har taget længe (venskabsfamilie)

Venskabsfamilierne vurderer, at det kræver en forholdsvis lille indsats for dem at være med til at skabe en positiv forskel i barnets liv, men der ses eksempler på, at venskabsfamilier engagerer sig ud over forventet, når de kan se, at dette kan gavne barnet.

Når de særligt involverede venskabsfamilier spørges til, om de helst ville være den ekstra indsats foruden og afgrænse deres indsats til indsatsens oprindelige formål, er svaret, at det **falder dem naturligt**, og at de ville have svært ved at lade være, når de kan se, at de også her kan gøre en forskel.

Det har jeg det fint med (...) Det ville jeg slet ikke kunne lade være med. Jeg kan ikke bare sidde det overhørig. Så vil jeg hellere blande mig sindssygt meget end at lade noget sejle af sig selv (venskabsfamilie)

Venskabsfamilierne oplever relationen til barnet som **berigende**. Flere omtaler barnet som et **ekstra familiemedlem** eller som deres bonusbarn, og langt de fleste beskriver relationen til barnet som stærk og kærlig.

Det er en kærlig og virkelig tæt relation, vi efterhånden har fået. Og vi får også lov til at have det, både for ham selvfølgelig, men også for mor (venskabsfamilie)

Mange venskabsfamilier beskriver tiden med barnet som et **afbræk fra hverdagens normaliteter** og som et **boost** for familien. Fx fortæller en venskabsfamilie, der har barnet på besøg om søndagen, at hvor deres søndage tidligere havde karakter af nedtælling og forberedelse til hverdagen, er de nu fyldt med samvær, nærvær og hyggelige aktiviteter.

Slutteligt lægger venskabsfamilierne vægt på, at de ved at være en del af indsatsen også selv har fået **indblik i andre måder at leve på**.

Venskabsfamiliernes voksne fortæller, at de anser det for værdifuldt at være blevet udfordret på egne fordomme og at have fået 'fjernet deres skyklapper'. Dette bl.a. ved at skulle hente og bringe venskabsbarnet i et område af byen, hvor de normalt ikke ville komme. I tråd med deres

motivation for at melde sig som frivillige, fortæller venskabsfamiliernes voksne ligeledes, at det har haft en stor betydning for dem at kunne videreføre deres egne værdier til deres børn gennem handling. Via familiens frivilligindsats i Hjem til Os har de været i stand til at vise deres børn, at ikke alle børn lever et lige privilegeret liv, og at alle kan tage ansvar ved at vælge at bruge sit overskud på at hjælpe dem, der har brug for det.

Vi er nok sådan rimeligt opmærksomme på, at vi er en privilegeret familie, og vi har det godt, og vores børn svømmer rundt i mælk og honning, og alt er let, altså relativt, men ift. hvis man kigger rundt på resten af verden, så jeg tror, vi er meget opmærksomme på det der med at give et eller andet igen (venskabsfamilie)

Venskabsfamilier med egne børn har på forskellige måder observeret, hvordan familiens indsats i Hjem til Os har været øjenåbnende for børnene og været med til at give dem et mere nuanceret billede af tilværelsen. Fx beskriver en venskabsfamilie, hvordan deres børn var meget overraskede over, at deres venskabsbarn ikke ejede en cykel, ikke havde nogle badebukser, og aldrig havde prøvet at bade på stranden.

Erfaringer som disse har venskabsfamilierne brugt til at have samtaler med deres egne børn om forskelle i privilegier og vigtigheden af at hjælpe andre.

Fortællinger fra venskabsfamiliernes egne børn understøtter forældrenes fortællinger, idet børnene også selv beskriver, at familiens fælles frivillige indsats for venskabsbarnet har været med til at udvide deres horisont.

Jeg tror også, det er vildt lærerigt for mig og min søster at se, at der er nogen, der lever så anderledes et kvarter væk fra os selv. Altså, at der boede så mange mennesker i en lille lejlighed, der hvor de boede (...) Det tror jeg også er lidt sundt for os at mærke. Fordi man kan godt blive lidt privilegieblind nogle gange. Her ser du også, at der er andre, der lever på en anden måde. Og kommer helt tæt på det, hvor det ikke bare er i fjernsynet, man ser det. Men virkelig får det ind under huden (teenager i venskabsfamilie)

**PARTNERSKABET
– RESULTATER OG ERFARINGER**

ERFARINGER FRA PARTNERSKABET

UDVIKLING AF ET VELLYKKET KONCEPT

Med konceptet om frivillige venskabsfamilier til børn i udsatte positioner er der blevet udviklet et enestående tilbud, der bidrager positivt til de involverede børns trivsel og aflaster de biologiske familier i en sårbar periode af deres liv. Som en ekstra bonus udvikler indsatsens match sig ofte til relationer, der fortsætter udover aftalen på et år, hvorfor indsatsen ikke kun adresserer børnenes akutte behov for trivsel, men også har potentiale til at skabe varige positive forandringer i deres liv.

STOR OPLEVET VÆRDI AF PARTNERSKABET

I projektet er der etableret et tværsektorielt partnerskab, som kan danne grundlag for et langsigtet samarbejde om indsatser for børn, unge og familier i udsatte positioner. Et samarbejde som har udforsket, hvordan det civile og kommunale Danmark kan gå sammen om at skabe innovative og bæredygtige løsninger på sociale problemstillinger.

Både Red Barnet og Københavns Kommune har oplevet en stor værdi af partnerskabet. De ser, at synergien af begge parter ressourcer, viden og ekspertise har været afgørende for opnåelsen af resultaterne i indsatsen. Dermed har

partnerskabet resulteret i en kombineret effekt, der har været større og mere positiv end summen af de individuelle bidrag. Eksempelvis ser Red Barnet, at Københavns Kommunes viden om og adgang til målgruppen har været afgørende for at kunne tilbyde indsatsen til de rigtige familier, mens Københavns Kommune ser, at Red Barnets viden om og adgang til frivillige er essentiel for indsatsen og dens resultater.

Men jeg synes jo, for indsatsen er der enormt store fordele [i partnerskabet]. Og for børn er der kæmpe fordele. Fordi Red Barnet kan jo tilbyde noget, som vi ikke kan. Som er det her med, at det er varigt. Det er ubetalt. Det er frivilligt. Og det kan vi jo ikke rigtig finde ud af selv (chef, Københavns Kommune)

Som det fremgår af citatet, lægger kommunen vægt på frivillighedsaspektet i forbindelse med familiernes accept af og ønske om at modtage indsatsen. En væsentlig observation her er, at de biologiske familier i målgruppen muligvis er mere åbne over for indsatsen netop på grund af dens frivillige karakter. Dette skyldes, at tilbuddet opererer uafhængigt af de foranstaltninger, familierne modtager fra kommunen. Det er af betydning for familierne, at de ikke pålægges at modtage indsatsen, og at venskabsfamilierne ikke har økonomisk incitament for deres engagement.

Fra kommunalt hold fremhæves det også som en værdi ved partnerskabet, at Københavns Kommune med indsatsen i Hjem til Os får mulighed for at tilbyde en indsats til familierne af mere varig karakter. Det skyldes, at dette står i positiv kontrast til den måde, kommunen selv arbejder på, hvor tilstedeværelsen i familiernes liv søges minimeret.

Det vi jo synes er godt ved den her indsats, det er, hvis vi kan bygge noget op, som er en varig relation for barnet. Hvis en kommunal indsats er på besøg i borgernes liv, så vil man jo gerne være der så kort tid som muligt, men selvfølgelig mens der er et behov. I Hjem til Os får nogle børn, som måske ellers ikke har det, nogle stærke relationer (chef, Københavns Kommune)

HJEM TIL OS SOM SUPPLEMENT TIL KOMMUNAL FORANSTALTNING

Med indsatsen i Hjem til Os er der skabt et nyt og unikt tilbud til familier i udsatte positioner, der skal ses som et supplement til kommunens indsats for familierne. Tilbuddet skiller sig ud fra andre civilsamfundsorganisationers tilbud til familierne, der fx ofte har fokus på at bygge bro til relevante fritidstilbud eller tiltrækker andre typer af frivillige.

Der er jo rigtig mange forskellige tilbud, men noget af det, der er nyt ved Hjem til Os, er jo det her med, at børnene kommer hjem i en privat familie, hvor mange af de andre tilbud, der er, fx har fokus på at hjælpe børnene ind i fritidslivet, eller at man laver aktiviteter ude i det offentlige rum på en eller anden måde, ikke? Så det der med, altså, at få lov til at komme hjem til en familie og se, hvordan et hverdagsliv også kan være og få lov til at være en del af det, er jo noget af det, der er det nye ved det her (projektmedarbejder, Københavns Kommune)

Flere kommunale repræsentanter fortæller om Hjem til Os som et tilbud, der hidtil har manglet. Et tilbud hvor barnet får et frirum, gode hverdagsoplevelser i et fællesskab med nye relationer samt en følelse af at blive valgt til bare for den, man er.

De kommunale repræsentanter oplever desuden, at Hjem til Os på flere områder kan opfattes som en form for 'light' støtteophold (tidligere kaldet aflastning) for barnet, og at indsatsen dermed udgør et godt supplement til det, kommunen selv kan tilbyde eller henvise til.

Fagpersonalet møder til dagligt mange børn som kunne have behov for et kommunalt støtteophold, men ventetiden kan imidlertid være lang. Først skal der gennemføres en børnefaglig

undersøgelse, hvorefter bevillingsprocessen kan tage tid, og hertil kommer, at der er flere børn, der kunne have glæde af støtteophold, end der er pladser i plejefamilier og på institutioner.

Ligeledes er støtteophold en dyr foranstaltning.

Fagpersonerne oplever dog, at en mindre indsats ofte vil være tilstrækkeligt for børnene og familierne, og at hverdagssamværet og frivilligheden i Hjem til Os kan tilbyde barnet noget andet og særligt værdifuldt.

SAMARBEJDET I PARTNERSKABET

Repræsentanterne for partnerskabet peger tilsammen på et tæt og velfungerende samarbejde med god kommunikation og en klar arbejdsdeling mellem parterne. Som i ethvert andet partnerskab har det dog taget tid at nå hertil.

Projektets opstart var tumultarisk, idet især COVID-19 pandemien og udskiftninger i projektteamet var med til at sætte sit præg og gøre opstarten mere langsommelig end ventet.

Derudover har der i partnerskabet været flere sværds slag, der har skullet tages undervejs, og hvor det er blevet tydeligt, at både lovgivning og mødet mellem de forskellige organisatoriske vilkår og

logikker i civilsamfundsorganisation og en kommune kan skabe udfordringer. Eksempler på tematikker, som det har krævet tid for parterne at finde fælles fodslag omkring, har været afgrænsning af målgruppe, rekruttering, indhentning af samtykke, videndeling, GDPR overholdelse og forankring af indsatsen.

Jeg kan godt huske, det var oppe ad bakke, og hvor vi skulle lige finde ud af, hvordan vi skulle tilrettelægge det (...) Men nu står vi med et veletableret partnerskab og et gennemtestet design i form af metoder, roller og materialer, der fungerer godt (projektmedarbejder, Red Barnet)

Ovenstående tjener som eksempler på, at udviklingen af det gode partnerskab tager tid, og at et fælles udviklingsarbejde og en løbende afstemning af forventninger mellem parterne er alfa og omega. Især Red Barnet har løbende justeret på deres krav til, hvor indsatsen skulle skæres til. Det har fx handlet om betingelserne for de frivillige familiers sammensætning, om én frivillig måtte være alene med et barn, om barnet måtte være i børnehvealderen, og hvor store børnenes udfordringer kunne være i forhold til den frivillige opgave. Alle punkter hvor Red Barnet løbende har fået vished for, at indsatsen kunne bære mere end man fra start turde håbe på.

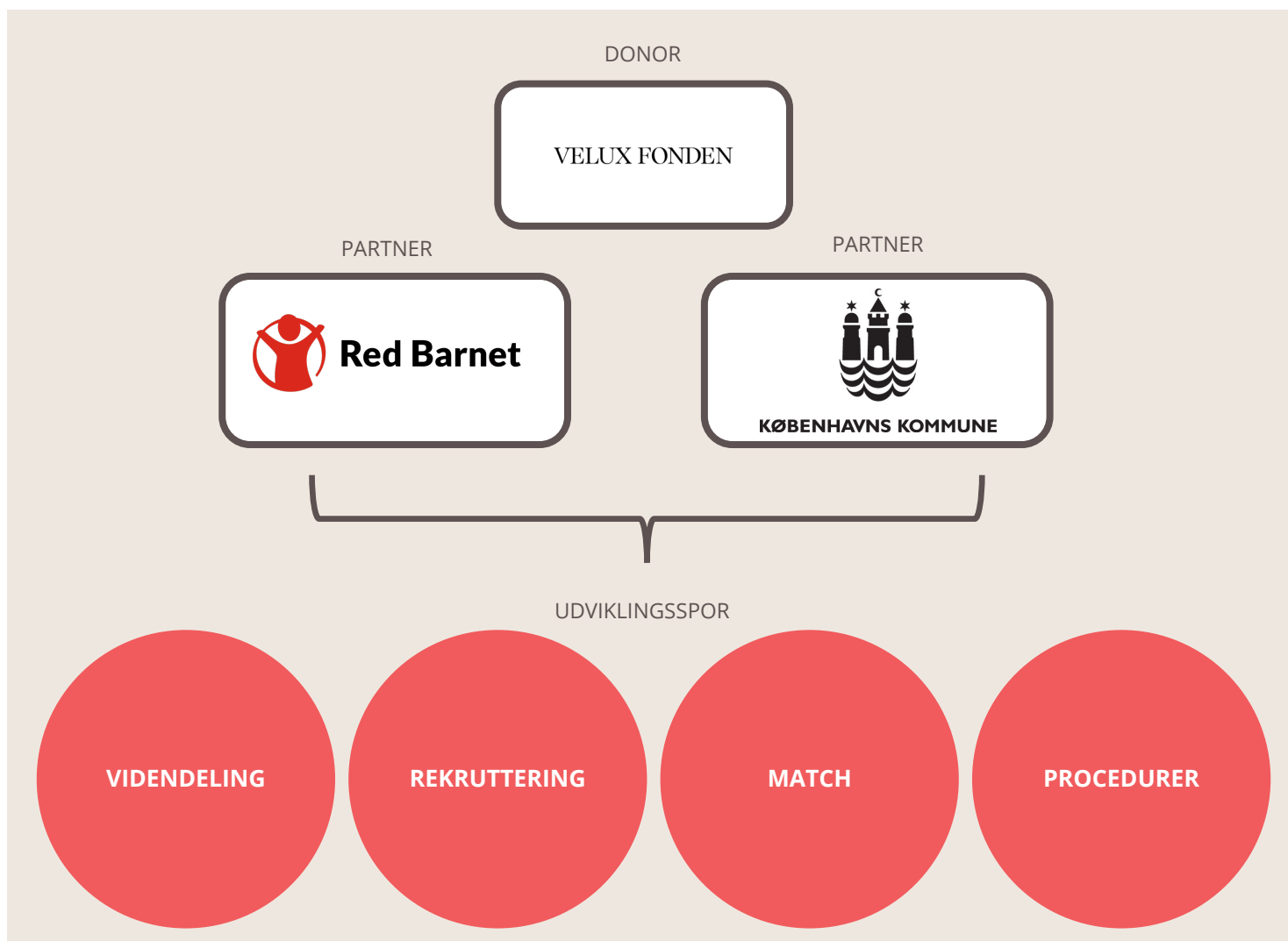
En læring er, at vi skal give både os selv og vores kommunale samarbejder lige præcis den tid, det tager at blive dygtige sammen (chef, Red Barnet)

Her har det tværsektorielle projektteam været godt hjulpet af faste procedurer for sparring og udviklingsarbejdet.

Jeg synes, der var en styrke i, at vi i det her projekt faktisk havde nogle ressourcer, som også handlede om selve udviklingssporet (projektmedarbejder, Københavns Kommune)

MODEL OVER PARTNERSKABET

Til indsatsen i Hjem til Os har der været knyttet fire primære udviklingsspor. Her er der blevet arbejdet dybdegående med nogle af de tematikker, som har været mest udfordrende, og som det derfor har været væsentligt for partnerskabet at opnå en fælles forståelse omkring samt finde løsninger på. Arbejdet i sporene bliver udfoldet på de følgende sider.

VIDENDELING

Videndeling mellem projektets partnere har været et centralt tema for udviklingssporet, da dette langt hen ad vejen er en forudsætning for at kunne etablere gode match mellem børnene og de frivillige venskabsfamilier.

Det har samtidig været et af de vanskeligste temaer i partnerskabet, idet Københavns Kommune ligger inde med en viden om børnene, der grundet tavshedspligt og GDPR ikke umiddelbart har kunnet deles med Red Barnet, som har været ansvarlig for matching.

Der har således ligget et dilemma i, at Red Barnet for at forebygge u hensigtsmæssige situationer har haft brug for tilstrækkelig adgang til viden om barnet til at skabe gode match og derigennem gode forløb med relevant sparring til familierne. Samtidig har der skullet værnes om familiernes retssikkerhed, så der ikke er blevet delt mere viden om familierne, end de har givet samtykke til.

Ligeledes har det været væsentligt, at den viden der blev delt om barnet ikke kunne medføre en forudindtagethed hos de frivillige venskabsfamilier, og at der ikke blev delt mere viden, end at det var muligt for barnet at få en frisk start.

Dilemmaet omkring videndeling har været et vedvarende tema i de faglige drøftelser i partnerskabet. For at imødekomme dilemmaet er der bl.a. blevet arbejdet justeringer i tilmeldingsskemaet, og herunder hvilken viden de biologiske familier selv er med til at videregive om barnet, når de tilmelder sig til indsatsen. I tråd hermed er der også blevet arbejdet med at udvikle de rigtige udgaver af indsatsens samtykkeerklæringer.

Vi har jo arbejdet meget på at finde ud af, hvordan tilmeldingsproceduren skal være, altså hvor meget viden skal de frivillige familier have om barnet, inden man kan sætte et match op, og hvad er egentlig hensigtsmæssigt? Hvad har de brug for at vide, og hvad vedkommer egentlig ikke dem? Altså, hvad er det rigtige vidensniveau, ikke? (...) Det blev jo meget sådan en balance i forhold til at finde ud af, hvad har de brug for at vide, for at kunne tage sig hensigtsmæssigt og relevant af barnet. Fordi vi ligger jo som kommunale inde med oplysninger om folk, og der skal jo selvfølgelig ikke deles mere end det, som barnet og familien selv har lyst til at dele (projektmedarbejder, Københavns Kommune)

REKRUTTERING

For at kunne afprøve indsatsen ordentligt, har det været afgørende at have en tilstrækkelig deltagelse af familier og frivillige.

Udviklingsarbejdet med fokus på rekruttering har handlet om at imødekomme de udfordringer, der bl.a. ligger i, at målgruppen af frivillige venskabsfamilier er begrænset til et snævert geografisk område, og at et barn i den biologiske familie skal have en sag i Socialforvaltningen. Hertil kommer, at nogle af børnene har haft komplekse problemstillinger, som det har været svært at skaffe frivillige til.

I udviklingssporet er der blevet arbejdet med muligheder for forskellige tiltag til at lette rekrutteringen, som fx at ændre i kriterier for deltagelse samt i rammerne for samværet mellem den frivillige venskabsfamilie og barnet.

I udviklingssporet blev det bl.a. valgt at intensivere rekrutteringsindsatsen overfor frivillige gennem bl.a. annoncering på sociale medier, i lokalaviser og via skolernes kommunikationsplatform, AULA.

Ligeledes blev der rettet et øget fokus på rekruttering gennem skolesocialrådgivere og familiebehandlere samt deltagelse i relevante sammenhænge, hvor kendskab og viden om indsatsen for fagpersoner kunne øges.

Sidst men ikke mindst mandede rekrutteringsarbejdet ud i, at der er blevet eksperimenteret forsigtigt med indsatsens målgrupper. Bl.a. har der med succes været inkluderet par uden børn i målgruppen af frivillige, ligesom enkelte yngre og ældre børn end den oprindelige målgruppe har været tildelt en venskabsfamilie. Hertil har Københavns Kommune været åbne for, at enkelte tilmeldte børn ikke har en sag (endnu).

Det var et meget tæt samarbejde i hele udviklingsfasen, hvor vi ligesom udviklede det meget sådan meget tæt vil jeg sige, ikke? Fordi det jo for begge organisationer var nyt, også det her med at samarbejde på den måde, og der var behov for ret meget forventningsafstemning imellem os – især i forhold til det med målgruppen. Vi havde jo forsøgt at beskrive det, da vi skrev ansøgningen, men så viste det sig bare, da vi så gik i gang med at rekruttere børn til projektet, at der måske alligevel havde været nogle lidt forskellige forventninger til netop, hvad for en målgruppe det egentlig var, projektet var målrettet til. Så det har der jo været en del drøftelser af i starten: Hvem kunne komme med, og hvem kunne ikke komme med, og hvad var sårbart, hvad var for sårbart, og altså sådan, ikke? (projektmedarbejder, Københavns Kommune)

MATCH

I udviklingssporet omkring match er der bl.a. blevet arbejdet for at skabe en matchproces med kortest mulig ventetid og flest mulige match, da det kan påvirke motivationen negativt hos både biologiske familier og venskabsfamilier, hvis der går for lang tid fra tilmelding til matchet er etableret.

Udviklingssporet har bidraget til, at projektets parter gradvist er blevet mere åbne for at etablere matches, der måske ikke umiddelbart virkede perfekte på papiret, men som det siden har vist sig, at indsatsen også kunne bære.

I starten var Københavns Kommune mere tilbøjelig til at afprøve forskellige tiltag for at reducere ventetiden på match, mens Red Barnet havde visse hensyn, der stod i vejen for at lave flere match på kortere tid. Dette omfattede Red Barnets overordnede børnebeskyttelsespolitik, krav til frivillige samt beskyttelse af den frivillige opgave og ønsket om en høj grad af børneinddragelse.

I løbet af projektperioden har begge parter tilpasset deres forståelse af matchkriterier og den optimale matchproces. De oplever, at der i dag er fundet et meget tilfredsstillende niveau.

I forhold til samarbejde eller partnerskab kan man sige, at der har vi jo skullet lære hinanden at kende gennem processen. Det er klart, at der var en rejse, hvor vi skulle lære at få de rigtige henvisninger på de rigtige tidspunkter og få matchet. Altså at have den rigtige mængde af frivillige og børn på listerne, så vi kunne lave de rigtige match. Det var noget vi brugte rigtig meget tid på i starten – også med en begyndende frustration på begge sider af bordet – men med et rigtig fint outcome, kan man sige (chef, Red Barnet)

I udviklingssporet omkring match er der også blevet arbejdet med, hvordan indsatsens deltagere får mere realistiske forventninger til, hvem de bliver matchet med og herunder, hvordan det håndteres, hvis de frivillige venskabsfamilier har specifikke ønsker til match, som ikke kan opfyldes eller ud fra et fagligt perspektiv ikke vurderes som hensigtsmæssige.

Herunder er der blevet kigget nærmere på kommunikationen omkring Hjem til Os i forhold til, hvilke forventninger, der bliver skabt hos venskabsfamilierne og hos børnene omkring, hvem de bliver matchet med.

PROCEDURER

Arbejdet omkring procedurer har i særlig grad omhandlet drøftelse af retningslinjer i fx situationer, hvor den biologiske familie har et ønske om at involvere den frivillige venskabsfamilie i barnets situation på en måde, der rækker ud over den rolle, de er tiltænkt, eller hvor der opstår bekymring hos Red Barnet for et barn undervejs i forløbet.

Behovet for en klar rollefordeling og klare kommunikationsveje har bl.a. været tydeligt i forbindelse med de få udfordrende forløb, der har været i projektet. Her har det været nødvendigt for parterne at nå til enighed om, at al kommunikation med frivillige om potentielle tiltag i form af ekstra samvær eller udvidet ansvar til gavn for familierne, bør gå gennem Red Barnet. Det skyldes netop, at sådanne tiltag kan kræve en involvering af venskabsfamilierne, der rækker ud over den indsats, de oprindeligt har meldt sig til.

Det har krævet noget arbejde at skabe tryghed i, om vi er sikre på, at de frivillige kan håndtere opgaven (...) Der har været behov for en seriøs forventningsafstemning. Det er ikke bare noget, man kan melde sig til for tre måneder, fordi man lige synes, det er spændende. Der følger jo selvfølgelig

også et ansvar med, så man skal ligesom være parat til at tage en opgave på sig af en vis varighed og man skal jo prøve at have en eller anden forestilling om, hvad det er, de her børn bakser med af forskellige ting (projektmedarbejder, Københavns Kommune)

I arbejdet omkring procedurer er der både blevet kigget på fx behovet for justering af E-læringen til frivillige og vigtigheden af en grundig forventningsafstemning med de biologiske forældre omkring, hvilket ansvar venskabsfamilierne har, og hvad de kan forventes at bidrage med.

Dertil er der blevet arbejdet med at sikre tilstrækkelig støtte, sparring og supervision til Red Barnets projektleder, ligesom der er aftalt fremgangsmåde ved eventuelle behov for underretninger.

FAGPERSONALETS OPLEVELSER

BEGEJSTRING FOR TILBUDET

I evalueringen dækker fagpersonale over de kommunale medarbejdere, som møder familierne til dagligt og har mulighed for at henvise til indsatsen. Det gælder primært kommunale rådgivere og familiebehandlere, men også fx daginstitutionssocialrådgivere, fra de forskellige bydele i København.

Selvom der blandt fagpersonalet er varierende erfaring med Hjem til Os, er der stor begejstring for tilbuddet og enighed om, at der er tale om et tilbud, som familierne har et stort udbytte af. Noget personale har fået denne feedback direkte fra familier, som de har fulgt igennem længere tid, mens andre har sluppet familierne hurtigere og hovedsageligt vurderer indsatsens potentiale ud fra, hvordan den taler ind i familiernes behov.

EN NATURLIG ARBEJDSOPGAVE

Fagpersonalet oplever, at der er god overensstemmelse mellem indsatsen i Hjem til Os og deres øvrige arbejdsopgaver, og derudover at indsatsen taler direkte ind i det aktuelle fokus på brobygning og styrkelse af familiernes netværk.

Det er en politisk tanke, at netværk og frivillige skal med ind over sårbare familiers liv, så det er faktisk allerede en del af den måde, vi skal arbejde på. Det passer bare lige ned i vores arbejdsproces (fagpersonale, Københavns Kommune)

LAVT RESSOURCEFORBRUG

Processen omkring henvisning af familier til indsatsen i Hjem til Os er som oftest en opgave, der kræver få ressourcer af fagpersonalet i deres øvrige arbejde med familierne. Deres opgave består primært i at præsentere indsatsen for familierne samt at understøtte, at der udarbejdes en tilmelding til Hjem til Os, som sendes til Red Barnet. Fagpersonalet giver udtryk for, at de oplever processen som værende nem, men at den også stiller krav om et vist overskud hos den forælder, der ønsker at ansøge.

I et enkelt tilfælde har den ansøgende forælder ikke haft kræfter til at gå ind i processen omkring tilmeldingen eller til at deltage i det indledende møde. Her har fagpersonalet indtaget en rolle som brobygger ved at være den person, der har gjort barnet følge til det indledende møde med venskabsfamilien.

Ovenstående er dog undtagelsen snarere end reglen, og når alt kommer til alt, vurderes ressourcerne at være godt givet ud, da indsatsen er af stor værdi for familien.

Lige i forbindelse med de fem børn, jeg har været med til at skabe en venskabsfamilie for, der har det været mega nemt at henvise. Altså, virkelig. Og det er rigtig fleksibelt og smidigt og uden en helvedes masse ventetid, og uden at den kommunale rådgiver nødvendigvis skal ind over. Så det fungerer super effektivt (fagpersonale, Københavns Kommune)

HÆMMERE OG FREMMERE FOR HENVISNING

Af fagpersonalets fortællinger fremgår en række forhold, som har betydning for valget om at henvise familier til Hjem til Os.

På den ene side nævnes de forhold, som spiller positivt ind på lysten til at henvise familier til indsatsen. Fagpersonalet fortæller, at fordi Hjem til Os er et tilbud, som er frivilligt for familierne at tage imod, er det et tilbud, der er let og 'ufarligt' at præsentere dem for. Dertil fremhæver de den nemme tilmeldingsprocedure og den korte ventetid fra tilmelding til match, da det er med til at gøre tilbuddet attraktivt, at det kan sættes

hurtigt i værk. Sidst men ikke mindst peges der på betydningen af Red Barnets grundige matchproces og adgangen til sparring med Red Barnet herom, hvilket er med til at sikre gode forløb.

Jeg havde jo en god dialog med Red Barnet, da vi havde et søskendepar, som søgte en venskabsfamilie. Der havde vi en del samtaler, fordi jeg jo havde et håb om, at begge børn kunne komme med, og man kunne se bort fra alder. Og det kunne man jo, og det var dejligt. Så der var en fleksibilitet og en lydhørhed (fagpersonale, Københavns Kommune)

På den anden side nævner fagpersonalet de forhold, som kan afholde dem fra at bringe indsatsen i spil overfor familierne. For det første forholdet med, at familierne skal have en smule overskud til opstarten. Dertil nævnes rammerne for indsatsen, hvor det i nogle tilfælde vurderes, at barnets behov overstiger indsatsen, da barnet har brug for mere end et besøg om ugen, eller at fx weekendbesøg eller overnatninger ville være en bedre støtte for familien. Enkelte fagpersonaler nævner, at det især de første par gange kan virke hæmmende for lysten til at henvise til indsatsen, at de ikke kender eller har opsyn med de frivillige venskabsfamilier, og derfor ikke ved, hvem eller hvad de henviser barnet til.

BEHOV FOR KONTINUERLIG OPDATERING AF VIDEN BLANDT FAGPERSONALE

Slutteligt peges der på manglende viden, som et forhold, der kan virke hæmmende for at henvise til indsatsen. Det kan være alt fra viden om, hvor mange familier, der har haft forløb med en venskabsfamilie, hvor mange familier indsatsen kan rumme, og om der er frivillige nok til, at fagpersonalet kan blive ved med at henvise.

Københavns Kommune gør et stort stykke arbejde for at klæde fagpersonalet på med viden om indsatsen. Kommunen er imidlertid en stor organisation, og i Socialforvaltningen er der rigtig mange fagpersoner, som dagligt er i kontakt med børn, der muligvis kunne have glæde af Hjem til Os. Derfor er det svært at nå ud til alle og skabe en blivende bevidsthed om tilbuddet.

Særligt i nogle enheder er indsatsen blevet kendt og har fundet fodfæste. Her er tale om en positiv spiral, hvor jo flere forløb fagpersonalet har kendskab til med positivt udfald, desto mere tilbøjelige er de til at benytte og anbefale indsatsen til deres kolleger.

Jeg har sådan nogle enkelte ting, jeg altid elsker at henvise til. Og Hjem til Os er så en af dem! (fagpersonale, Københavns Kommune)

Flere beretter, at de i deres enhed taler om indsatsen på fællesmøder, men at de ikke har overblik over, hvor meget deres kolleger henviser til indsatsen og hvad familiernes udbytte er – kun at deres egne familier har været glade for det.

Et opmærksomhedspunkt er derfor, at en større viden om indsatsen – både i grove træk, men også fx i form af små succeshistorier – vil kunne bidrage til, at fagpersonale løbende bliver mindet om indsatsen og at flere tør kaste sig ud i at henvise familier hertil. Denne viden vil også kunne imødesæ en løbende personalegennemstrømning i enhederne, så nye kolleger hurtigt bliver opmærksomme på indsatsen.

Jeg vil helt klart anbefale, at Red Barnet er en del af informationsføringen, ud til socialforvaltningerne. Altså på en eller anden måde får inviteret sig selv på besøg (fagpersonale, Københavns Kommune)

På nuværende tidspunkt er det Københavns Kommune, der i partnerskabet har opgaven med at udbrede viden om Hjem til Os i de kommunale enheder, men som det fremgår af citatet, kan nogle interviewpersoner se en fordel i, at Red Barnet, som er tættere på forløbene, tager del i denne opgave.

Dog skal det her også fremhæves, at fagpersonale, der allerede har erfaringer med indsatsen, udgør gode ambassadører for indsatsen lokalt.

*Altså, det er jo sådan, at når noget virker, så flourer det jo meget hurtigt og bliver anbefalet, ikke? At, prøv lige det her, prøv lige at tjekke det her ud...
(fagpersonale, Københavns Kommune)*

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

HÅNDHOLDTHED I MATCH OG OPSTART

I interviews fremhæves Red Barnets omhyggelige og individuelle tilgang til matchning og opstart. Ethvert barn og enhver venskabsfamilie betragtes unikt, hvilket gør den involverende og håndholdte proces afgørende for de mange vellykkede match og forløb. I fremtidigt arbejde er det derfor vigtigt at prioritere bevaringen af denne individuelle tilgang. Det er også afgørende at overveje betydningen af det personlige og håndholdte aspekt i en potentiel strategi for udbredelse, da det er svært at forestille sig samme succes uden dette element.

DE UDFORDRENDE FORLØB

Projektet har vist, at indsatsen kan bære selv udfordrende forløb, og herunder børn med flere udfordringer i bagagen. Det er dog væsentligt at medtænke, at disse forløb kræver tæt opfølgning og støtte fra Red Barnet. Ligeledes er det et opmærksomhedspunkt, at disse sager kan kalde på et større ressourceforbrug hos fagpersonalet, ligesom de kan stille særlige krav til overskud og kompetencer hos venskabsfamilierne. Når de udfordrende forløb fremover skal være en del af indsatsen kan det således overvejes at rekruttere efter to forskellige typer af frivillige.

FEEDBACK

I evalueringen står det klart, at feedback er centralt for parternes oplevelse af det match, de indgår i, og at relationen kan opleves som mere usikker eller utryk i de tilfælde, hvor feedback ikke er tilstede, som fx når børnene har en diagnose, som begrænser deres følelsesudtryk eller ved sprogbarrierer. Et opmærksomhedspunkt er derfor, at Red Barnet spiller en vigtig rolle i formidling af feedback mellem biologiske familier og venskabsfamilier, når dette ikke er en naturlig del af relationen eller kommunikationen mellem dem.

KONTINUERLIG OPDATERING AF VIDEN

Fremadrettet bør partnerskabet sammen have mere fokus på at gøre Hjem til Os kendt i de kommunale enheder. Hidtil har Københavns Kommune haft ansvaret herfor, men da Red Barnet er tættere på forløbene i praksis, giver det mening at tage del i den kontinuerlige opdatering af fagpersonalets viden om indsatsen. Det kan fx være ved at dele viden om aktuel kapacitet i indsatsen, små succeshistorier fra forløb eller ved jævnlige besøg hos enhederne og stille sig til rådighed for fagpersonalets spørgsmål. Dette vil fx kunne hjælpe til at holde indsatsen 'top of mind' og imødesee udskiftninger i fagpersonale.

BILAG

BILAG 1: FORANDRINGSTEORI FOR HJEM TIL OS

PROBLEM	INPUT	OUTPUT	OUTCOME	IMPACT
Stigning i andelen af børn, som har behov for støtte – ses bl.a. ved stigning i antal børn som modtager foranstaltninger og stigning i antal i underretninger i BBU.	Barnet tilbydes positivt samvær i en ressourcestærk familie.	Samværet understøtter og udvider barnets netværk og deltagelse i positive fællesskaber.	Barnet får øget netværk og styrkede ressourcer til at opdyrke og indgå i positive fællesskaber.	Barnet får styrkede muligheder for at klare sig godt i skole og fritidsliv.
Mange af de børn, som BBU foranstalter løsninger for, er kendetegnet ved komplekse problemstillinger.	Barnet bliver valgt til af en familie, der ikke får løn, men investerer sin tid og overskud af medmenneskelig interesse og omsorg.	Barnet oplever at blive valgt til, anerkendt og have værdi som menneske.	Barnet får styrket selvværd og selvtilid samt øget trivsel.	
Mange af de børn, som BBU foranstalter løsninger for, oplever at være ensomme og isolerede fra almensamfundets fællesskaber.	Barnet tilbydes opbakning og omsorg fra ressourcestærke voksne.	Samværet udvider barnets horisont og almindelse og kendskab til samfundets muligheder og tilbud.	Barnet får styrket almindelse og øgede muligheder for at indgå i lokale aktiviteter og tilbud.	Barnet får styrkede muligheder for aktivt medborgerskab og brud med negativ social arv.
Ambitionen om at kommuner og civilsamfund systematisk samarbejder om sociale indsatser kan være svær at indfri.	Afprøvning af samarbejde om frivillig indsats som supplement til den kommunale indsats	Viden om, hvordan et forpligtende og tæt samarbejde på tværs af en kommunal forvaltning og en civilsamfundsorganisation kan organiseres.	Udvikling af løsninger som skaber synergi mellem det civile og det kommunale.	Bedre sociale indsatser, hvor det kommunale og civile samarbejder på tværs om fleksible helhedsorienterede løsninger

BILAG 2: UDDYBENDE OM METODE

MÅLING AF PROGRESSION

Progression blandt deltagerne er målt ved en række enslydende spørgsmål, som går igen i de spørgeskemaer, forældrene har udfyldt ved henholdsvis baseline og som opfølgning på forløbet.

Ved præsentation af data fra progressionsmålingen indgår udelukkende forældre til børn, der *både* har deltaget i før- og eftermålingen. Herved sikres et troværdigt sammenligningsgrundlag af deltagernes vurderinger ved opstart og afslutning af gruppeforløbet.

Ved slutevalueringen baserer progressionsmålingen sig på data indhentet gennem 26 forløb, hvor i alt 20 ud af de 26 er kvalificeret til at indgå i målingen.

OVERSÆTTELSE AF SKALA I GRAFER

De biologiske forældre har besvaret en række enslydende spørgsmål på en skala fra 0-10, hvor 0 betyder 'passer slet ikke' og 10 betyder 'passer rigtig godt'.

I graferne til at illustrere progression på de følgende sider (s. 87-89) er tallene blevet grupperet efter følgende princip for overskuelighedens skyld:

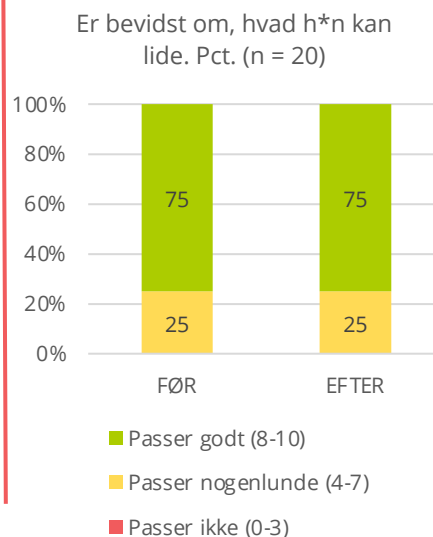
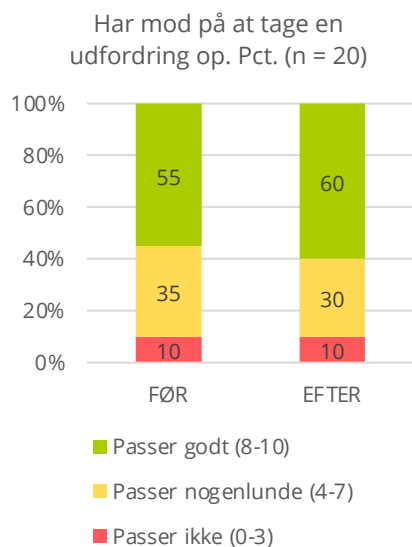
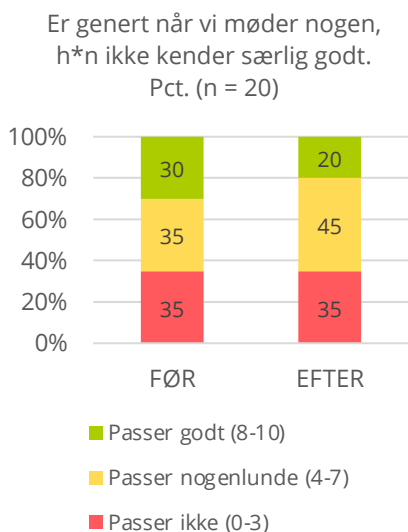
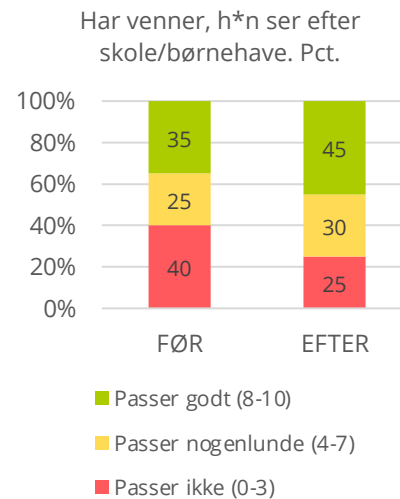
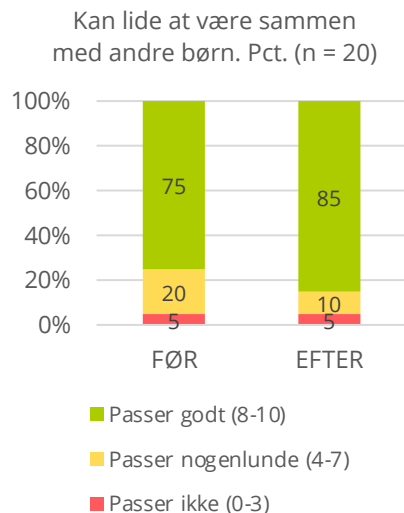
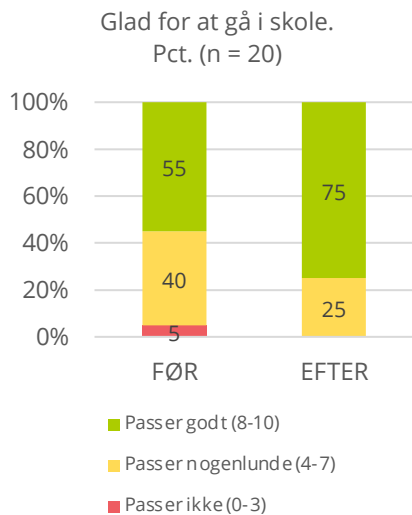
0-3 ~ Passer ikke

4-7 ~ Passer nogenlunde

8-10 ~ Passer godt

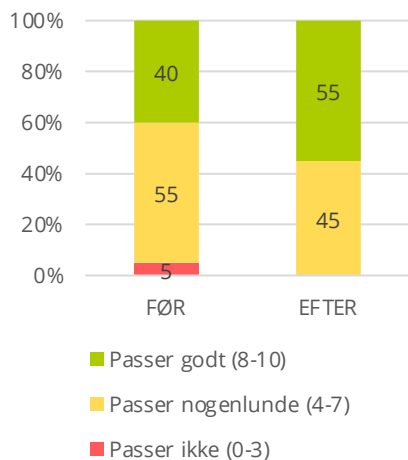
BILAG 3: RESULTATER AF PROGRESSIONSMÅLING

De biologiske forældre har besvaret spørgsmål vedrørende deres børn ved opstarten og afslutningen af forløbet. Forældrenes vurdering er baseret på de sidste 14 dage. Inden for stort set alle områder ses en positiv udvikling.

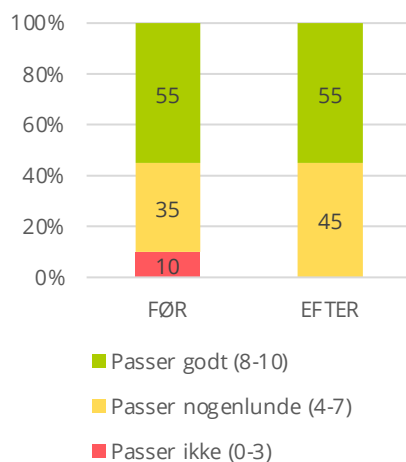

De biologiske forældre har besvaret spørgsmål vedrørende deres børn ved opstarten og afslutningen af forløbet. Forældrenes vurdering er baseret på de sidste 14 dage. Inden for stort set alle områder ses en positiv udvikling.

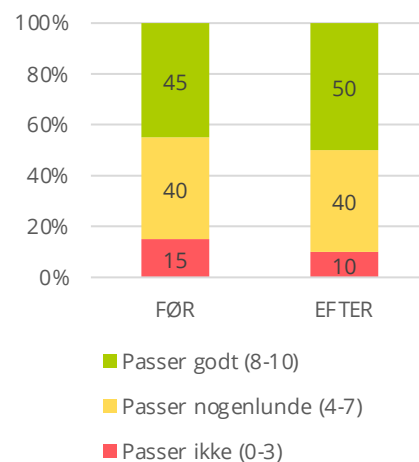
Kender sine behov og ønsker.
Pct. (n = 20)

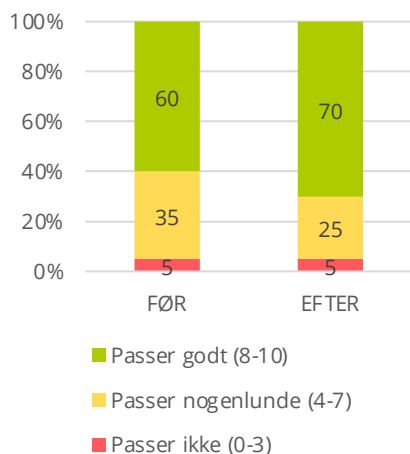
Beder om hjælp, når brug for det. Pct. (N = 20)

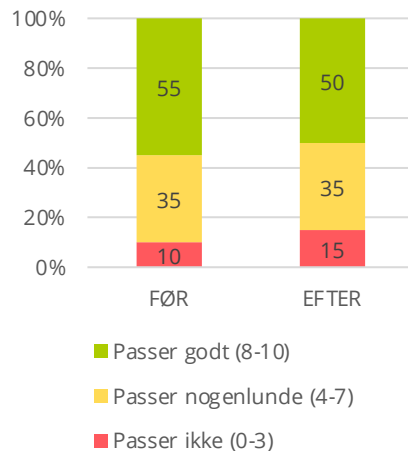
Kender egne grænser.
Pct. (n = 20)

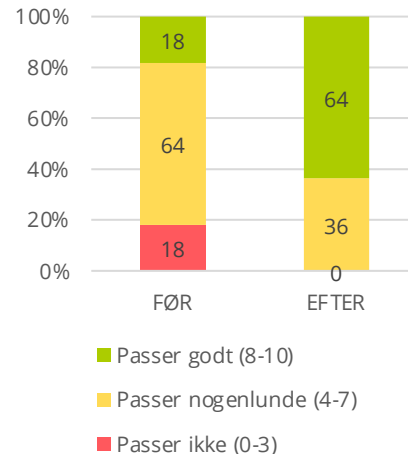
Siger tydeligt fra, når noget h*n ikke vil. Pct. (n = 20)

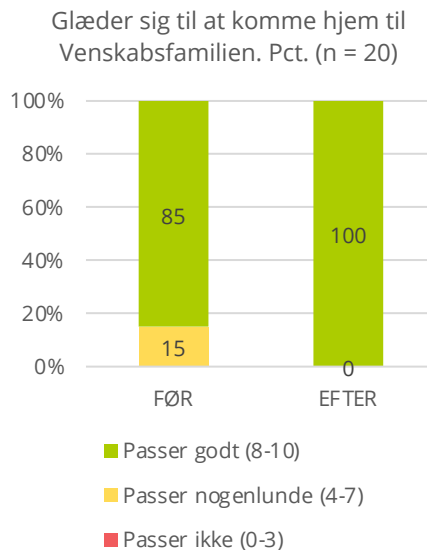
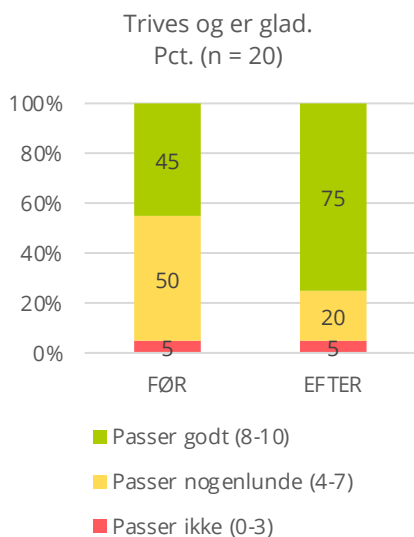
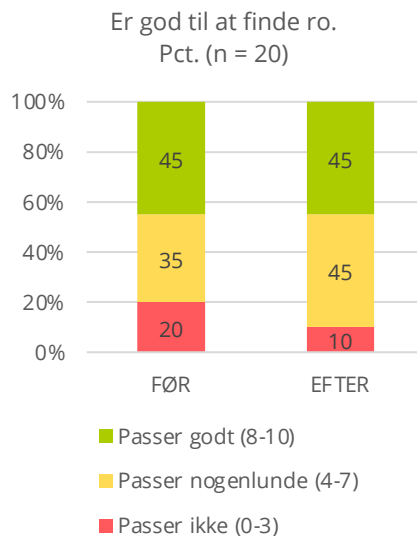
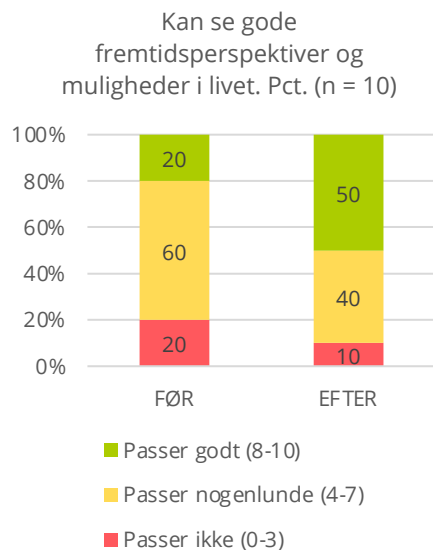
God til at respektere andres grænser. Pct. (n = 20)

Har gode rollemodeller i sit liv. Pct. (n = 11)

De biologiske forældre har besvaret spørgsmål vedrørende deres børn ved opstarten og afslutningen af forløbet. Forældrenes vurdering er baseret på de sidste 14 dage. Inden for stort set alle områder ses en positiv udvikling.

BILAG 4: OPFYLDELSE AF MÅL OG SUCCESKRITERIER

MÅL	
Konceptet med venskabsfamilier er pilottestet, evalueret og færdigudviklet	Ja
Der er etableret et tværsektorielt samarbejde, som kan danne grundlag for et langsigtet samarbejde om indsatser for børn, unge og familier i udsatte positioner	Ja
Der er udviklet en implementeringsguide med konkrete redskaber samt vejledninger i, hvordan guiden bruges og særlige opmærksomhedspunkter. Guiden er afprøvet og tilpasset i projektet og understøtter arbejdet i projektet og kan på længere sigt udbredes og anvendes af andre kommuner, organisationer og civilsamfundsaktører.	Metodehåndbog pt. under udarbejdelse
Der er udarbejdet en vidensopsamling om tværsektorielt samarbejde, som formidles på netværksmøder	Indarbejdet i evaluering og metodehåndbog
Mindst 60 børn, som er tilknyttet Socialforvaltningen, har fået et frirum og ekstra støtte og omsorg i hverdagen gennem fast tilknytning til en frivillig venskabsfamilie	57
Der er gennemført en frivilligbaseret indsats, der har understøttet familierne som helhed og suppleret den kommunale indsats	Ja
SUCCESKRITERIER	
Mindst 85% af venskabsfamilierne føler sig relevant understøttet af Red Barnet og BBU	Ja
Mindst 75% af børnenes kommunale rådgivere vurderer, at den frivillige indsats supplerer myndighedsindsatsen positivt, effektivt og velkoordineret.	Ja (kvalitativt)
Alle børn i projektet trives i samværet med deres venskabsfamilie	Ja
Mindst 75% af børnene giver udtryk for øget selvværd/trivsel	Ja (forælder vurdering)
Mindst 80% af børnene er i en venskabsfamilie i et år eller længere	Ja
Mindst 50% af de biologiske forældre oplever positivt afledte effekter af projektet	Ja
Mindst 50% af de børn, hvor venskabsfamilieforløbet er afsluttet, overgår til organiserede fritidstilbud	Ikke i fokus

INFORMATION OM PUBLIKATIONEN

Udarbejdet i 2024 af SocialRespons for Red Barnet og Københavns Kommune

Red Barnet

SocialRespons

SocialRespons er en analysevirksomhed, som leverer undersøgelser, projektudvikling, evaluering og rådgivning indenfor det sociale område. SocialRespons er specialiseret i inddragelse af målgrupper og medarbejdere samt anvendte evalueringer. Publikationen kan frit citeres med angivelse af kilden. Ved gengivelse af publikationen modtages produktet gerne af SocialRespons.

www.socialrespons.dk

Hjem til Os er støttet af:

VELUX FONDEN